

•ERDEY•FERENC•

ENGESZTELJÜNK
KERESZTVISELÉSSSEL
SZALÉZI MŰVEK

47. Erdey Ferenc

PRAEDIXI VOBIS!

116 oldal, ára 1.— P.

48. Borsiczky Oszkár

UTJELZŐK A JÁMBOR ÉLETRE

200 oldal, ára 2.20 P.

49. Erdey Ferenc

ENGESZTELŐ SZENTMISEÁLDOZAT

112 oldal, ára 1.50 P.

50. Dutil Gaston

SZENTMISÉD ÉS ÉLETED

72 oldal, III. kiadás, 1.50 P

51. P. Considine

REMÉNYKEDJUNK ISTENBEN!

136 oldal, ára 2.— P

**ENGESZTELJUNK
KERESZTUISELÉSSEL!**

LELKIÉLET KISKÖNYVEI

56.

ERDEY FERENC

ENGESZTELJÜNK
KERESZT
VISELÉSEL!

SZALÉZI MŰVEK

Nihil obstat. Dr. Otho Angeli censor
dioecesanus. Nr. 847. Imprimatur. Colocae,
die 5. Februarii 1944. Dr. Franciscus
Kujáni vicarius generalis.

9236 — Don Bosco Nyomda, Rákospalota,
Horthy M.-út 97. (F.: Sarkadi J. Alajos.)

KÖSZONTÓ

Megnehezedett az idők járása feletünk! Sokszor elkeseredve lázadozik emberi természetünk, mikor mindnehezebb lesz az élet! Sokszor felsóhajt a lelkünk, mikor mind kilátástalanabb a jövő!

Ezek a nehéz idők a bűnbánat, a vezeklés, az engesztelés ideje! Mikor már nincsen semmi emberi biztató, akkor sem szabad kétségbe esni! Istenbe vetett erős hittel és reménnyel kell feltekinteni az égre!

Az engesztelés mind szükségesebb és sürgősebb, mikor megsokasodik a bűn, Isten megbántása! Az engesztelő lelkeket mind jobban megindítja az Úr Jézus Szíve, mikor megmutatja, hogy mennyire fáj, mennyire szomorú a lelkek pusztu-

lása miatt! Ezek az engesztelő lelkek, akik hősiessé lélekkel vállalnak súlyos vezekléseket, szenvedéseket, az Úr Jézus keresztjébe kapaszkodnak! Ők is keresztviselőkké válnak! Lassan megtanulják a nagy Engesztelő Áldozattól, a *Victima Peccatorum*-tól, hogy nekik is keresztviseléssel kell engesztelniük!

Ebből a súlyos keresztviselésből jut ki manapság mindenkinek! Ne hagyjuk ezeket a keresztteket, szenvedéseket elveszni! Vegyük az engesztelés szellemében a vállunkra és engeszteljünk a nagy Keresztviselő Jézussal! Engeszteljünk mi is keresztviseléssel!

E kis könyv nem prófécia akar lenni, hanem csupán vigaszt és erőt nyújtó biztatás a keresztviselésekben, melyek reánk várnak! Könnyen következhet még nagyobb szenvedés, még nagyobb kereszt! Könnyen kerekedhet a pusztulás orkán-

ja a fejünk felett! Ne érezze magát senki se biztosítva ellene! Ne legyen senki oly kevély, hogy kivételnek képzelje magát!

Ha nehéz szenvedések környékeznek, ha veszély leselkedik reánk, akkor a léleknek fel kell készülnie reá! Ezt a missziót akarja betölteni e kis könyv!

Nem a vészharangot húzzuk meg benne, hanem annak a modern embernek akarunk erősítőt, vigasztalót adni, aki épen az engesztelésben és vezeklésben keres erőt e nehéz időkben! Az ő kérő szava indította meg a lelkünket, hogy, mint Szent Ciprián Nemesianushoz írt levelében, mi is megerősítsük Testvéreink lelkét az elkövetkezendő szenvedések idejére.

Biztató és bátorító szavunk ebben a jelszóban cseng: Engeszteljünk szenvedéssel, engeszteljünk keresztviseléssel!

A SZERZŐ

NE FÉLJETEK!

In tenebris...

Az emberi élet hosszú zarándokút: In tenebris et in umbra mortis... A sötétségben és a halál árnyékában vándorolunk az örök haza felé. Szent Bernát e földet siralomvölgyének nevezi abban az imádságban, amelyet a szentmise végén a Szűzanyához intézünk. Valóban, még a békének napjaiban is mindannyian éreztük, hogy a föld nem az igazi boldogság, nem az igazi öröm helye. Akármilyen jól ment dolgunk, akármilyen csendes volt életünk, mindig jöttek kellemetlenségek, az Úr mindig küldött kereszteket, amelyek arra emlékeztettek, hogy valóban a siralom völgyében zarándokolunk, valóban a szenvedés, a keresztviselés helye ez a föld.

„Bízzatok! ...“

A béke idején nagyon sokan úgy akarták az életet nézni, hogy ne lássák abban a szenvedést, úgy akarták végigzarándokolni a földi élet útjait, hogy elkerüljék a keresztet. Sokan csak a diadalmas, győzelmes Krisztussal akarnak haladni és fájt nekik, sőt ellenszenves volt, ha valaki a keresztről beszélt. Van is ebben valami!... Krisztus, a mindig diadalmas világnézet mestere és hírnöke, Krisztus maga mondta: „Bízzatok, én legyőztem a világot!” (Ján. 16, 33.)

„Si exaltatus fuero ...“

Krisztus győzelme, diadala csakugyan a mi lelkiéletünk legnagyobb öröme és ereje. Krisztus arra biztat, hogy diadalmas lélekkel járjuk az élet útját és vele együtt akarjunk mi is megdicsőülni. De ő mondotta azt is: „Ego si exaltatus fuero; Én

pedig, ha felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok." Ján. 12, 32. Tehát az isteni Udvözítő ezt a nagy győzelmet, a lelkeknek ezt a diadalát feltételhez fűzte. Az ő feltétele az volt, hogy előbb fel-emeltessék, előbb megismerje a szenvedést. Kell, hogy előbb felfeszíttessék a szenvedés keresztfájára és csak azután akart mindeneket magához vonzani, mikor ő, a keresztben függő, érettünk szenvedett.

A mai idők cáfolata

A mai idők rácáfolnak a modern emberre. A mai nehéz idők sok szenvedése rádöbbenti az élvhajhászás után törtető embert arra, hogy nemcsak az öröm, nemcsak az élvezet a földi élet feladata és célja. Itt áll előttünk a legszörnyűbb pusztulás, amilyent valaha a világ látott. Soha ennyire nem tobzódott a gonoszság, durvaság, a szadizmus, amely abban kéjeleg, hogy mások-

nak a legszörnyűbb kínokat okozza... Nem szükséges részletekre kitérni, hiszen itt-ott egy-egy elkapott hír rádöbrent arra, hogy az ember az állatnál is szörnyűbb dolgokat követhet el, olyanokat, amelyeket a történelem talán még soha nem látott és hallott!

Félelemből?

A múlt nyáron még azon vitakoztak egyesek, hogy vajjon, amikor az ember ezeket a borzalmakat hallja és beleremeg a szíve-lelke, akkor ez a fájdalom elegendő indító ok-e arra, hogy engeszteljünk? Vajjon a jó Isten szívesen fogadja-e, hogy engeszteljünk, amikor attól félünk, hogy ez a szörnyű pusztulás utólér bennünket és olyan szenvedéseket okoz, amelyeket még a képzelet világa sem igen tudott eddig elélni tárnivalóan.

A felelet erre a vitára roppant egyszerű: Tekints fel Krisztus ke-

resztfájára, tekints fel az engesztelés oltárára s mondd meg nekem: vajjon az engesztelés csak az örömből fakad-e?! Vajjon Krisztus diadalmas lelkéből vagy törrel átdöfött fájdalmas Szívéből fakad-e a szenvedés fáján, amelyen elégtételt akar nyújtani a bűnökért?! Mert a bűn a legnagyobb rossz, mely Isten felségét sérti s ha e sértésért elégtételt az engesztelés által nem nyújtunk, akkor az isteni igazságosság rettenetes ítéletétől kell félnünk!

Kapunk-e kielégítő, korszerű feleletet arra, hogy vajjon az életnek csak az örömteli, csak a derűs oldalát lássuk ezekben a napokban, vagy reálisan tekintsünk bele az életbe?

Hogy látja a mai ember?

Úgy érzi magát az ember, mint a művész, aki így ír lelkiatyjának: „Atyám én most úgy látom a világot, mint a régi keresztények a vér-

tanúság előtt, amikor ott senyvedtek a börtönben és hallgatták a vadállatok ordítását, amelyeket azért éheztek, hogy széttépjék őket. Miben különbözik a mi sorsunk ettől?" Kéri, hogy a lelkiatya feleljen neki; mit érezne, mit gondolna, hogyha odaállítanák a pusztulás elé, vagy ha odakötöznék a vasúti sínekre, többed magával, de olyan távolságra, hogy láthassák egymást és a közeledő mozdonyt, mely egymásután szétgázolja őket?!...

„Szánja meg a modern embert!”

„Most érezzük csak igazán, — írja levelében — a kereszténység legfőbb erejét, amely ilyenkor a bűnbánat, a bizalom, a felülemelkedettség, a hősiesség kegyelmeit osztogatja és ebben a nagy pusztulásban, emberfeletti kínban is, amikor már minden összeomlik, lelki egyensúlyt tud tartani.” Hozzáteszi: „Kérem a lelkiatyát, szánja meg, mint

az Olajfák hegyén megjelent, vigasztaló, buzdító angyal... azt a modern embert, — akinek erre a vigaszra nagyon nagy szüksége van. — A tűzhalál óvóhelyeken, égő városokban van olyan rettenetes, mint a régi keresztények szenvedései. S ez bármely percben bekövetkezhet!" Hozzátehetjük ennek a mai embernek szavaihoz azt is, hogy a keresztények üldözése máról-holnapra éppen úgy küszöbön állhat nálunk is, mint mindenhol...

Nagy orkán van kitörőben

Nekünk is számolni kell mindezzel, amivel számoltak első keresztény testvéreink, mikor Krisztus zászlajához csatlakoztak. Szembe kell néznünk a szenvedéssel, a pusztulással, a realitással, azzal a valósággal, amely körülvesz bennünket. Meg ne tévesszen az, hogy talán itt-ott pillanatnyilag csend van és

béke. Ez az a csend, amely a nagy orkán kitörését szokta megelőzni!

Az a csend és béke, amelyet mindeddig élveztünk, talán sok szenvedésnek, engesztelésnek a gyümölcse. Nem tudjuk azonban mily nagy szenvedést és engesztelést kell még ezentúl vállalnunk, hogy Isten továbbra is megőrizzen bennünket.

Krisztus szava túlharsog!

Bármennyire valóság a pusztulás szörnyűsége, az Úr Jézus szava mégis túlharsogja a repülőgépek berregését, az ágyúk, bombák robbanását: Bizzatok, és meggyőztem a világot!... Ne féljete, hanem jöjjetek hozzám, én majd megenyhítlek és megtanítlak engesztelni, amivel Isten jóságát megindíthatjátok, hogy megerősítsen titeket a szenvedés napjaiban!

A lelki magánynak az a programja, hogy Krisztus Urunktól bá-

torságot vegyünk és megtanuljuk,
hogy mit érezzen a mai ember, ha
a szenvedés rázúdul, mit érezzen a
keresztény lélek, amikor üt a meg-
próbáltatás, a kereszt órája!

**A KERESZTVISELŐ KRISZTUS
HIV**

„Megkedvelte őt...”

A Szentírásban olyan élenken áll előttünk annak az ifjúnak a képe, aki hátrahúzódva csendesen szemléli, hogy az örök élet ígét olyan nagy tekintéllyel, a szónak hatalmas erejével hirdető Krisztus mennyi el-lágyulással, mennyire gyengéd jó-sággal van tele, amikor a gyerme-kekkkel beszél. Ez az evangéliumi if-jú belenéz az Úr Jézus szívének titkába és meglátja annak gyengéd-ségét, szeretetét. Valami megmagya-rázhatatlan vágy lobban szívében, odamegy és kérdi: „Jó Mester, mi jót cselekedjem, hogy az örök éle-tet elnyerjem?” Mt. 19, 16. Ismerjük a feleletet: „Tartsd meg a parancso-

latokat." — „Mindezeket megtartottam fiatalságom óta, minek híjával vagyok még?" — Valóban lelkes ifjú, vágyik az Úr Jézus után, őt akarja szeretni, szeretne hozzá csatlakozni, szeretne mindig vele maradni... Szent Márk evangéliumában olvassuk: „Jézus pedig rája tekintvén, megkedvelte őt." Mk. 10, 21. Másutt soha nem olvassuk, hogy az Úr Jézus valakit megkedvelt volna. De ezt az ifjút megkedvelte és azért megmondta neki: „Egynek híjával vagy; menj, add el, amid van és add a szegényeknek... azután jer és kövess engem." Mk. 10, 21. Értjük, hogy mit mond Jézus ennek az ifjúnak? Elküldi, hogy adja el mindenét, szabadítsa meg szívét a földhöz kötő koloncoktól. Híjával van még annak, hogy befogadja lelke a Mester hívó szavát: Jer és kövess engem!

Sokakra ránéz Krisztus!

Az Úr Jézus most is ránéz sokakra és ugyanazt érzi, amit érzett akkor, amikor az evangéliumi ifjúra tekintett. Megkedveli, megszereti azokat a lelkeket, akik őszinte szeretetből, vágyakozó lélekkel közelednek hozzá, akik az övéi akarnak lenni. Megszereti azokat, akik az ő Szívének titkaiba akarnak behatolni, akik megértették, hogy most az ő szent Szívét engesztelni kell. Azokat is, akik mint engesztelő lelkek, mint életáldozatok az Úr Jézus nyomába akarnak lépni. Mindezekre ránéz az Úr, megszereti őket és azt mondja nekik: Jer és kövess engem! Erről a hivatásról legutóbb már elmélkedtünk. (Lásd: „Engesztelés” Lelkiélet Kiskönyvei. 53. sz.)

„Aki utánam akar jönni...”

Most halljuk, mit mond Krisztus azoknak, akik meghallották az Úr

Jézus szavát: Jer és kövess engem! Azt mondja: „Aki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye fel keresztjét és kövessen engem.” Mk. 8, 34. Az Úr szólott hozzánk is: Jer és kövess engem! Most arra akar megtanítani, hogy hogyan kövessük őt. Vegyük fel a keresztet, tagadjuk meg magunkat, szabadítsuk meg szívünket, lelkünket mindattól, ami még a földhöz köti, ami még rabbilincsekbe verheti, ami még földi emberré teszi. Szabadítsuk meg magunkat a kötelékektől, vegyük fel a szenvedés keresztjét és úgy kövessük őt, úgy egyesüljünk vele.

Mindenkinek, aki őt szeretni akarja, mindenkinek, aki az ő tanítványa akar lenni, fel kell venni a keresztet, de elsősorban az engesztelő lelkeknek kell a szenvedő Krisztus nyomába lépni. Különösen nekünk, akiket az Úr erre a nagy kegyre méltatott.

Miért a szenvedés?

Miért kell annyit szenvedni minden Krisztus-követőnek, minden keresztény léleknek, mindenkinek, aki engesztelni akar az engesztelő Úr Jézussal? Az Úr Jézus azt mondja: „Mert aki meg akarja menteni életét, el fogja azt veszíteni, aki pedig elveszti életét énérétem, megfogja azt találni.” Mt. 16, 25. Aki magát keresi és mindent önmagához irányít az életben, aki a szenvedés és pusztulás közepette csak a maga megmentésére gondol, el fogja veszíteni életét; csak aki magát felajánlja, aki feláldozza életét, aki lemondó, önzetlen, áldozatos, csak az találja meg az igazi életet.

„Mit használ?...”

Tovább folytatja az Úr Jézus: „Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri is, lelkének pedig kárát vallja.” Mt. 16, 26. Ezt

mondja Krisztus a mai kor emberének is, aki azt hitte, hogy talán nincs is túlvilág, mert olyan jól megy a földön a dolga, mindene van, vágyai teljesülnek és nyugalomban élhet. — Mit használ, ha az egész világot megnyeri, ha békében, boldogságban telnek napjai, de lelkének kárát vallja. Nem azt mondja az Úr Jézus, hogy elkárhozik, csak azt, hogy lelkének kárát vallja. Lelkének kárára van a földi boldogság, földi javak. Mit használ az embernek a hatalom, a mások felett való uralkodás, mit használ a befolyásos állás, mit használ a jó mód, mit használ, ha a világ minden javát összehordaná is valaki, de lelke kárt szenved.

„Mit adhat cserébe?...“

— „Vagy mit adhat az ember cserébe lelkéért?“ — kérdezi az Úr. Mit adhat az ember, mivel pótolhatja azt, amit elvesztett, a lelkét?!...

Felérhet-e a lélek örömeivel, boldogságával, — amelyet az Úr ad az örök boldogságban — mindaz, amit a földön találhatunk? Egyszer vége szakad a földi életnek és akkor azt mondja az Úr: „Az Emberfia el fog jönni Atyja dicsőségében az ő angyalaival és akkor majd megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.” Mt. 16, 27. Nem szabad úgy hozzátapadni a földi élethez, hogy elfelejtjük azt, ami azután fog következni. Nem szabad úgy odakötni szívünket a teretményekhez, hogy azok elvonjanak Istentől, mert a földi élet után az Úr Jézus el fog jönni angyalai élén és megfizet mindenkinek cselekedetei szerint.

Harc a világ és Krisztus között

Miért akarja Krisztus Urunk olyan nagyon szabaddá tenni szívünket attól, amihez az ember természeténél fogva ragaszkodik? Azért, mert előre látja azt a kiengesztelhetetlen

harcot, amely a világ és ő közötté megindul és tartani fog a világ végéig! Krisztus Urunk tanítása, élet-programmja szembeszáll a romlottság és a bűn felé hajló világ élet-felfogásával, programmjával és ebben a harcban nemcsak Krisztusnak, hanem mindazoknak része lesz, akiket ő kiválasztott, hogy őt kövessék.

„A világ gyűlöl benneteket!”

„Ha a világ gyűlöl benneteket, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt nálatok. Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné azt, ami az övé, de mivelhogy nem vagytok e világból valók, hanem én választottalak ki titeket a világból, azért gyűlöl titeket a világ.”
Ján. 15, 18—19.

Krisztus követőit, Krisztus tanítványait, akik szorosán az Úr Jézus közelébe, az Úr Jézus nyomába lépnek, gyűlöli a világ engesztelhe-

tetlen és soha meg nem szűnő gyűlölettel. Ha néha kultúra, civilizáció vagy egyéb jelszavak miatt ez a gyűlölet nem is tör ki teljes dühösséggel, mégis éreznie kell Krisztus minden követőjének, hogy a világ idegen, ellenséges érzületű vele szemben. Mert nem a világból valók vagyunk, azért gyűlöl bennünket a világ!”

„Az én nevemért!”

„Gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért.” Mt. 10, 22. Az ő nevéért, az ő elveiért, az ő tanításáért, az ő kegyelmeiért, az ő személyéért, az ő Egyházáért gyűlölni és üldözni fognak bennünket!

Ezelőtt pár évtizeddel ki hitte volna, hogy az Úr Jézus szavai olyan igazak, mint ahogy most látjuk. Hogy az a látszólagos béke és csend, mely a világháborút megelőzte, csak arra volt jó, hogy ott izzódjék a parázs a hamu alatt,

hogy egyszerre annál jobban fellobbanjon.

Ne találjon váratlanul!

Krisztus azt akarta, hogy ez ne találjon bennünket váratlanul, azért mindig hangsúlyozza és visszatér rá: „Emlékezzetek szavaimra, amelyeket mondtam nektek: Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. De mindezeket az én nevemért fogják cselekedni nektek, mert nem ismerik azt, aki engem küldött.” Ján. 15, 20—21. Ne ijedjünk meg, ha a világ gyűlölete lángokba tör ki. Emlékezzünk az Úr Jézus szavaira: „Nem különb a tanítvány mesterénél, sem a szolga uránál. Elég a tanítványnak, ha olyan lesz, mint mestere és a szolgának, ha olyan, mint ura. Ha a családtyát Belzebubnak nevezték, mennyivel inkább házanépét. Ne féljetekek tehát tőlük, mert semmi sincs

elfeledve, ami föl ne fedeztetnék és elrejtve, ami ki nem tudódnék...“
Mt. 10, 34—38.

„Ne féljete!...”

Ne féljete! — Krisztus biztató szava: Ne féljete azoktól, akik szenvedést okoznak, akik gyűlönek, akik üldöznek és talán halálotokat okozzák, ne féljete azoktól, akik, ha hatalomra jutnak, megkínoznak és halálba kergetnek titeket. Semmi sincs elrejtve Isten előtt, minden, ami rejtve van, nyilvános lesz és a szívünk mélyén rejtett titkok, szenvedések mind felfedeződnek egykor.

Számoljunk azzal, hogy kereszténynek, Krisztus követőinek, az Úr tanítványának és szolgájának lenni annyit jelent, mint az ő sorsában osztozkodni! Annyit jelent, hogy vele együtt szenvedünk! Különösen, ha úgy érezzük, hogy az Úr hív, szorosán magához kapcsol és bele-

olvaszt az ő életébe és szenvedésébe!

Kard és küzdelem!

Nehogy félreértsük Krisztust és más gondolkodjunk, hangsúlyozza: „Ne higgyétek, hogy békét jöttem hozni a földre, nem jöttem békét hozni, hanem kardot.” Mt. 10, 34. Kardot és küzdelmet! Aki fel nem veszi keresztjét és nem követ engem, nem méltó hozzám! Mk. 10, 38.

Minden kereszténynek, az Úr valamennyi követőjének és hűséges tanítványának ki fog jutni Jézus szenvedéséből, meg kell azt osztani, különösen nekünk, akik nemcsak csatlakoztunk az Úr Jézushoz, nemcsak szeretjük és nyomába akarunk lépni, hanem egyenesen részt kérünk és részt veszünk az ő engesztelő szenvedésében és életáldozatában.

Szenvedni — elégtételből

Szenvedni kell, azt senki el nem kerülheti. Jézus sem kerülhette el, bár önként vállalta a keresztet, de szenvednie kellett azért, mert akarta az engesztelést, az elégtételadást.

Minden bűn elégtételt követel. Isten végtelenül jó és irgalmas, de egyben végtelenül igazságos is. Az isteni igazságosságból folyik, hogy a sértésért, bűnért méltó és megfelelő elégtételt nyujtsunk Istennek. Az volt az emberi nem tehertétele, hogy az isteni igazságosság olyan megfelelő elégtételt követelt, amit az ember soha nem nyujthat Istennek, mert az ember bármilyen elégtételt nyujt is Istennek, az parányi a bűn nagyságához képest, amelylyel a végtelen Istent bántotta meg.

Teljes értékű elégtétel

Isten végtelen és azért az ellene elkövetett bűnökért végtelen elég-

tétel jár. Csak az tud elegendő elégtételt és engesztelést nyújtani, aki egyszerre eleget tud tenni embermivoltában is a megsértett isteni fenségnek, tehát végtelen értékű elégtételt, vagyis engesztelést tud nyújtani. Az Úr Jézus akarta vállalni ezt az elégtételt. El akart jönni hozzánk, magára akarta venni embertermészetünket, hogy ember és Isten legyen egy személyben, hogy mint ember elégtételt nyújtson és mint Isten, elegendő legyen ennek az elégtételnek az értéke. Elegendő legyen, vagyis a megsértett isteni Fenség az igazságosság teljes mértéke szerint kiengesztelődjék.

A bűnösnek is kell elégtételt nyújtani

De ebbe az elégtételbe bele kell kapcsolódnia minden bűnösnek, minden vétkes embernek. Isten a szenvedést eredetileg nem akarta, a szenvedés csak azóta szerepel a föl-

dön, amióta a bűn van, mint a bűnért járó büntetés és elégtétel. Azonban, ha a szenvedést nem a bűnbánat szellemében fogadja el az ember, akkor nem használ neki. El nem kerülhetjük így sem, de ha nem a bűnbánat szellemében fogadjuk, nem használ semmit. Ellenben hogyha a bűnbánat és engesztelés szelleme járja át az ember lelkét, akkor ez a szenvedés értékes lesz, egy része lesz Krisztus kínszenvedésének, mert egyesül az Úr Jézus szenvedésével, elégtételével és értéket nyer abból.

Három kereszt a Golgotán!

Az elsöpénteki szentórán átelméltük, hogy három kereszt van a Golgotán, mind a három kereszten ugyanazt a kínt és szenvedést szenved el három ember. Az egyik fogcsikorgatva, lázadozva, bűnbánat nélkül. Nem használ neki! — Ez a bal lator. — A másik, belátva hibá-

ját és bűnét, a bűnbánat szellemében felajánlja és egyesíti szenvedését Jézus szenvedésével. — Használ is neki, Krisztus így szól hozzá a keresztfáról: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban...” Ez a jobb lator! — A harmadik kereszten is szenved egy ember. Nem volt és nincs bűne, de magára vállalta másokét, engesztel másokért... Ez Krisztus Urunk, az Isten-ember, aki kereszttáldozatával engesztel és elégtételt nyújt mások bűneiért. Ez a legnagyobb, legszebb, legszentebb engesztelő áldozat, amikor a szenvedést, a kínt, a gyötrelmet, a bűnért járó elégtételt elvállalja valaki önzetlenül, szeretetből másokért!

Az engesztelés szellemében

Nekünk is kell szenvednünk, akár akarunk, akár nem. Ha ezek a szörnyű, nagy csapások reánk szakadnak, sem a tűz, sem a bomba, sem

a pusztulás öldöklő angyala nem kérdi, ki vagy, mi vagy? Bűnös, vagy bűnbánó, hívő vagy hitetlen, engesztelő vagy vétkező?... De ha nem az engesztelés szellemében fogadjuk el a szenvedést, úgy járunk, mint a bal lator és az a szenvedésünk elvész. Ha a bűnbánat szellemében viseljük el mindazt, amit az isteni igazságosság reánk mér, akkor az Úr Jézus hozzánk is intézi szavát: „Bizony mondom neked, még ma velem leszel a paradicsomban!” Lk. 23, 43. Ha pedig az Úr Jézus iránti szeretetből felajánljuk a szenvedéseket testvéreinkért, az Isten kiengesztelésére, akkor egyesülünk a szenvedő Krisztussal, a mi kínunk és gyötrelmünk bele olvad az ő szenvedésébe, akkor a legnagyobb áldozatot mutatjuk be Istennek.

Ne legyünk fatalisták, amikor a szenvedések órája közeledik! Ne csak azért fogadjuk el a szenvedést, mert nem kerülhetjük el, ha-

nem mert önként akarjuk Jézust engesztelni.

Szűzanyánk előre megmondta

A fatimai Madonna előre megjövendölte, hogy sok szenvedés jön reánk, ha nem engesztelünk, hogy inség, pusztulás, üldözés tör majd ki sok helyen, hogy Krisztus nyáját halálra keresik és sokat mártirhalálra ítélnék. Ha nem engesztelünk, el nem kerülhetjük, ha engesztelünk, csak javunkra adja az Úr ezeket a szenvedéseket. A megjövendölt istentelen propaganda, éhinség, pusztulás már bekövetkezett. Ahogy a Szűzanya megmondta: nemzetek semmisülnek meg, a hívőknek, Krisztus nyájának üldözése és az Egyház elleni üldözés is sok helyen fellobbant. Hogy merre halad, hogy felénk is megtalálja-e az utat, nem tudjuk!... De azt tudjuk, mert a Szűzanya megígérte, hogy ha engesztelünk, akkor a béke uralma,

Isten áldása következik. Akkor ezek a szenvedések csökkennek majd és az ő szeplőtelen Szíve végül győzni fog.

Az engesztelés ad erőt

Akármi következék be, az Úr Jézus bátorít bennünket! A Szűzanya az eszközt is megadja, mit tegyünk, hogyan előzzük meg ezeket a szenvedéseket és megpróbáltatásokat. Az engesztelés az egyetlen fegyver, amellyel előkészülhetünk a nehéz napokra. Az engesztelés nagy lelkieőt ad nekünk arra, hogy örömmel elviselhessük az eljövendő nagy bajokat és szenvedéseket.

Szenvedések leselkednek ránk. Mindenhol a halál angyala vár, mindenhol Krisztus ellenségei dolgoznak és lesik az alkalmat, hogy ránk törjenek. Akár égő házban, akár óvóhelyeken, akár gépfegyverek tüzében, mindenhol áldozatokat

keresnek, mindenhol csak szenvedés és pusztulás jár a nyomukban.

Mi vár ránk? Sötét félelem vesz erőt rajtunk... Pedig az Ūr Jézus szava bátorít: Ne féljete! „Bízattok, én legyőztem a világot.” Ján. 16, 39. A Boldogságos Szűz hívogat: Ne féljete, egyesüljete az én szeplőtelen Szívemmel az engesztelő áldozatban.

„Ne űtközzete meg...”

Szent Péter apostol szavából is ez a vigasztalás csendül. „Szerelmeseim, ne űtközzete meg az égető szorongatáson, mely a ti kipróbálástokra van rajtatok, mintha valami új dolog történnék veletek.” Pét. I. 4, 12. Nem én mondom, Szent Péter mondja: Ne űtközzete meg a megpróbáltatásokon, nem valami új dolog történik veletek! „Hanem — mondja tovább — örüljete, ha Krsztus szenvedésében résztvehetete, hogy az ő dicsőségének kinyilatkoz-

tatásában is vigadva örvendeztetek." U. o. 13. Minden szenvedés, minden megpróbáltatás, minden kín és gyöt-rődés, a legszörnyűbb halál sem más, mint Krisztus kínszenvedésében való részvétel. Ne féljünk, ne ag-gódjunk és ha a szenvedés órája ütött, ne jajgassunk kétségbeesetten, hanem emlékezzünk Szent Péter sza-vaira: „ÖrüljeteK, hogy Krisztus szenvedésében résztvehetek, hogy az ő dicsőségének kinyilvánításában is vég nélkül örvendeztetek." U. o. Örülni kell a szenvedésnek, mert Krisztus áldozatába, az ő engesztelésébe olvad bele a miénk. Ha vele együtt szenvedünk, vigadva fogunk örvendezni Krisztussal és valóban az ő dicsőségében részesülünk egy-kor.

Isten dicsősége nyugszik rajtunk!

Azt mondja tovább az apostol: „Ha szidalmaznak titeket Krisztus nevéért, boldogok lesztek, mert Is-

ten dicsősége, ereje és az ő Lelke megnyugszik rajtatok.” Pét. I. 4, 14. Amikor ránszakad a szenvedés, nem a gyötrődés száll ránk, hanem Isten dicsősége. Amiért nekünk szenvednünk kell, az Isten dicsőségére szolgál. Ha ő elfogadja engesztelő áldozatunkat, az ő dicsőségének eszközei vagyunk, ha szenvedünk testben-lélekben, ez a szenvedés Krisztus szenvedésével olvaszt össze és vele együtt az ő dicsőségének válunk részesévé.

Isten ereje, Lelke rajtunk!

Ne féljünk, hogy összeroppanunk a keresztt, a szenvedés súlya alatt, mert Isten ereje és az ő Lelke van rajtunk, Isten erőt ad, a maga erejét, Szentlelkét küldi, aki erőssé tesz bennünket is, mint az apostolokat. Ők is gyengék voltak addig, míg Isten erejét nem vették. De amikor részesültek Isten Lelkében,

erejében, már nem féltek, hanem mentek ezer halál között is hirdetni Krisztust és terjeszteni az ő evangéliumát.

Azt mondja tovább Szent Péter: „Azok, akik Isten akarata szerint szenvednek, ajánlják fel lelküket a hűséges Teremtőnek jócselekedetek által.” Pét. I. 4, 19. Ajánljuk fel lelkünket, mint Krisztus a keresztfán, és ne féljünk. Isten el nem hagy bennünket.

„Én Krisztusért szenvedek”

Ne féljünk, akármilyen nehéz idők jönnek ránk. Jézus mondta: „Bízzatok, én legyőztem a világot!” Ne féljünk, ne aggódjunk, mert Isten Lelke, Isten ereje száll ránk. Mi is úgy teszünk, mint az a váci ügyvéd, aki maga mondta el nekem néhány évvel a kommunizmus után, hogy a kommunisták elfogták, börtönbe zárták, hogy kivégezzék. Olyan halálfélelem, aggodalom, lelki

gyötrődés vett erőt rajta, hogy le-
rogyott a tömlöc kövére. Amikor
ott fetrengett a földön, mint egy
széttaposott féreg, egyszerre felvil-
lant valami a lelkében, mint mikor
egy fénysugár szűrődik be az abla-
kon: Ember, te Krisztusért szen-
vedsz! — Ebben a pillanatban úgy
érezte, mintha Krisztus ott volna
és hóna alá nyúlna. Felállt, erős
lett, többé nem gyötrődött, többé
nem szenvedett, többé nem volt ha-
lálfélelme. Emberfeletti erőt adott
neki e gondolat: „Én Krisztusért
szenvedek!” — Krisztus Lelke szállt
rá! Ettől kezdve örömmel, nyugod-
tan várta, hogy vigyék. „Krisztusért,
szívesen halok meg!”

Isten nem hagy ell

Ne féljeteK, az Úr tudja, látja,
ami velünk történik, ő velünk van,
velünk szenved, az ő ereje, az ő
Lelke könnyűvé fogja tenni a szen-
vedést számunkra is úgy, mint an-

nak a váci ügyvédnek! Vagy úgy, mint Szent Lőrinc diakonus- és vértanúnak, akit elevenen sütöttek és aki a rostélyon himnuszokat énekelt, jókedvűen dalolt az Úrnak és tréfálkozva szólt oda a hóhéroknek: Ez az oldalam már megsült, fordítsatok meg!

Isten Lelke, ereje velünk van, nem hagy el bennünket, megsegít, mert a mi életünk éppen úgy engesztelő áldozat, mint az Úr Jézusé fenn, a keresztfán.

„MEG NE UTKÖZZETEK!”

Hamar elfeledjük

„Aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, az nem méltó hozzám.” Mt. 10, 38. Az Úr Jézus ezen szavait az ember oly sokszor és oly hamar elfelejti. Olyan sokszor és olyan hamar beleéli magát a nyugalomba, jólétbe, békességbe, és nem érzi, hogy Krisztus követése szenvedést, keresztet, lemondást jelent. Valahogy belegyökerezik szívünk, lelkünk ebbe a földi életbe és olyan nehezen tudjuk megérteni, hogy Krisztus Urunk nem erre a földi életre indít bennünket. Krisztus Urunk követése egy magasabb, egy másik életre készít elő. Ez a földi élet csak átmenet, csak előké-

szület. Csak a jó magnak gyökereit, csíráit indítja meg, de annak kivirágása nem ebben az életben lesz, annak gyümölcsei csak a jövő életben fognak megérni.

Szenvedni engesztelésből

Lehetetlen, hogy az ember a földön élve, elkerülje a szenvedést. Akarva- nem akarva kell, hogy megbéküljünk a szenvedéssel, sőt nemcsak megbéküljünk vele, hanem egyben szeressük is és fogadjuk Krisztustól, mint az engesztelő áldozatnak egy-egy áldozati cselekményét. Ha engesztelésből fogadjuk szenvedéseinket, keresztjeinket, akkor nem fogunk soha zúgolódni, akkor nem lesz nehéz Krisztus követése, Krisztus keresztje, mert az Úr Jézus mindig velünk lesz és az ő áldozata mindig erőt, vigasztalást ad a szenvedésben.

A halálnál is nagyobb áldozat

Legjobban attól félünk, hogy ez a nagy világégés, világösszeomlás számunkra is a földi élet végét jelentheti. Meghalni! Milyen nagy áldozat, milyen hősiesség! Pedig nem ez a legnagyobb lemondás, nem ez a legnagyobb hősiesség, nem ez a legnagyobb áldozat!... Meghalni könnyű, mert ez csak egyetlen áldozat. De élni, kínokat szenvedve, élni kényszermunkában, rabságban, élni megfosztva szeretteinktől, elszakítva mindentől, istentelenek között, talán olyanok között, akik Krisztust gyálázzák, élni a nép söpredéke, gonosztevők, rablók, gyilkosok között, megfosztva lenni még a szentmise, az Eucharisztia, az Oltáriszentség vigaszaitól is: mondják, nem nagyobb szenvedés ez?

Azt hiszem, nagyobb szenvedés, nagyobb engesztelés ez, így szenvedve, küszködve gyötrődni hóna-

pokon, éveken keresztül, mintha egyszerűen gépfegyver kattogásától, vagy bomba robbanásától hirtelen költöznénk a másvilágra!

Megfosztva az Eucharisziától

Sokszor szívembe markolt, amikor azoknak a naplóját olvastam, akik ilyen kényszermunkát szenvedtek. Matulonis Teofil litván püspök naplójában lehetetlen könnyek nélkül olvasni, hogyan szenvedtek a leningrádi tömlőcben, mily rettenetes volt a sorsuk a solovkii kényszermunkában. Csak ritkán, kivételesen láthatták a napsugarat, legtöbbször nem volt meg az a vigaszuk sem, hogy az Eucharisziát magukhoz vegyék. Akkor nyilalt lelkembe, mily könnyű nekünk a szenvedést vállalni, ha napról-napra szívünkbe fogadhatjuk az Úr Jézust. Ha ez nem lenne, elernyedne a lelkünk. Volna-e akkor elég erőnk?

Szent Ciprián vigasztalása

A Gondviselés juttatta a kezembe a napokban egészen rendkívüli módon az egyik nagy egyházatyának, Szent Cipriánnak 77-ik levelét, amelyet éppen ilyen rabságban, kényszermunkákban élő keresztényeknek ír. Hosszú, vigasztaló levél ez, a harmadik század közepefelé írta. Tehát ugyancsak nagy idő választ el minket ennek a levélnek a keltezésétől. Javában dühöngött akkor a keresztényüldözés, bizonytalan volt az ember élete. Szent Ciprián maga sem volt szabadon, amikor ezt a levelet írta: „látástokra és öleléstekre személyesen kellene sietnem — írja — ha önmagamat sem kötne Krisztus nevének megvallásáért meghatározott helynek korlátja.”

Felsorolja névszerint a püspököket, akik rongyos, piszkos ruhában kényszermunkát végeznek a bányák mélyén. Nemesianus, Felix, Lucius,

Litteus, Polionus, Victorius, Jaderius, Dativus és velük többen papok, hívők ott sinylődtek a fém- ezüst és aranybányákban nap-nap után. Le is írja szenvedéseiket és vigasztaló szavakat intéz hozzájuk. Olyan megkapó, olyan aktuális, annyira a mai időkre szól ez a levél, hogy kár volna lemondani arról a lelki vigaszról, amelyet nekünk is nyújt. Nem akarok próféta lenni, csak Szt. Ciprián vigasztalását akarom megismertetni, aki leírja, hogy mit szenvednek a kényszermunkára ítélt keresztények.

Nem sápadnak a botbüntetések miatt

Azt mondja: Ebben a rabságban, amelyben élnek, nap-nap után ütöktetik őket botokkal, de ők nem sápadnak, nem remegnek akkor, amikor vesszőzik őket, mert minden reményük Krisztus keresztfája. „Neque enim ad fustem christianorum corpus expavit, cujus est spes omnis in

ligno." Udvösségük szentsége csillan elő azokból a botokból, fákból; amelyekkel ütlegelik és verik őket.

Amikor fadoronggal verik őket, Krisztus keresztfája jut eszükbe, az a fa, amelyen Krisztus függött és szenvedett. „Sacramentum salutis suae Christi servus agnovit.”

Ha ezek a szenvedések reánk szakadnának, ne azt nézzük, hogy mekkora sebet ejtett, milyen fájó az az ütés, amit reánk mérnek, jusson eszünkbe, amire Szent Ciprián is hivatkozik: az Úr Jézust is ütöték-verték és a keresztfán szenvedve az vigasztalta meg őt, hogy ez a szenvedés a megváltásunk és üdvösségünk bére, bűneink engesztelése volt.

Igaz, elképzelni is nehéz, hogyan lehetséges, hogy ne fájjon az ütés, az is bizonyos, hogy azok a püspökök és keresztények is érezték testükben a szenvedés fájalmát. De vigasztalásuk az volt, amit Szent

Ciprián nyujtott nekik: Krisztus szenvedéseire gondoltak és látták meg a szenvedésben a megváltás és engesztelés nagy misztériumát, titkát. Egészen bizonyos, hogy ez nagy vigaszt és erőt nyujt most is, ha a szenvedés reánk szakadna.

A szenvedések aranyfoglalata

Nem tudjátok, hogy milyen kincsek vagytok, hiszen most aranyat és ezüstöt zártak a fémbányákba, az aranynak és ezüstnek otthonába!! Igen, azok a bányák, amelyek eddig ontották az aranyat és ezüstöt, most magukba zárják az aranyat, amely a kényszermunkában sinylődők lelke és az ezüstöt, vagyis a szenvedést, amelyet Krisztusért elviselnek. „*Quid vero mirum, si vasa aurea et argentea in metallum, id est auri et argenti domicilium dati estis, nisi quod nunc metallórum natura conversa est, locaque quae aurum et*

argentum dare consueverant accipere coeperunt.”

Erősek Ők, ha az a tudat él bennük, hogy szenvedésük aranyból és ezüstből drágább kincs, amelyet Istennek felajánlanak. — Igen, a börtön, a bányák, az internálók hely azonnal arany és ezüstszelencévé, a legdrágább kincsek foglalatává válik, mihelyt Krisztusért szenvedünk benne. Ez a gondolat éltesse mindazokat, akik Krisztusért rabságot, ütleget, bántalmazást szenvednek. A börtön, a szenvedés helye azonnal kifényesedik és aranyos palotává válik, de nem földi szemmel, hanem az Úr szemével nézve.

Rabillincsekben

A régi rómaiak a foglyokat személyválogatás nélkül bilincsekbe verték, hogy el ne szökhessenek. Mivel a bányákban dolgozniok kellett, kezükre szükség volt, azért a lábukat bilincselték meg. Odaláncol-

ták őket a börtön falához, hogy el ne szökhessenek. A bilincsek csörögése figyelmeztette őket gyászos helyzetükre. Nemcsak kényszermunkára ítélték, hanem egyben rabokká tették őket.

Nehéz, súlyos bilincsekbe vertek titeket és testeteket, amely boldog, hogy e súlyos bilincsekkel viselheti, testeteket, amely a Szentlélek temploma. Azt hiszi az ellenség, hogy amikor megbilincsel titeket, a lélek is meg van kötözve és hozzá tapadva a súlyos földhöz. „Imposuerunt quoque compedes pedibus vestris et membra felicia ac Dei templa infamibus vinculis ligaverunt, quasi cum corpore ligetur et spiritus, aut aurum vestrum terri contagione maculetur.”

Égi koronánk zálogai

Pedig — írja tovább Szent Ciprián — ezek a bilincsek a legszebb ékeségtek. Nem bilincsek ezek, hanem

ékkövek, ékszerek, amelyeket Krisztus szeretetéből viseltek. Ezek a bilincsek nem a gyalázat jelei, hanem a ti megdicsőülésetek és égi koronátok biztosítékai, zálogai. „Dicatis Deo hominibus et fidem suam religiosa virtute testantibus ornamenta sunt ista, non vincula. Nec christianorum pedes ad infamiam copulant, sed clarificant ad coronam.”

Égbe kötő szent kötélékek

Boldog az a láb, amely ilyen bilincseket visel: az Úr fogja majd feloldani ezeket a bilincseket. Ezek az ég felé vezető, az örökkévalóságba torkolló utak biztosítékai és titeket nem is a börtön falához kapcsolnak, hanem odavisznek, odakötöznék az Úr Jézushoz, hogy elérjétek az ő boldogságát és dicsőségét. „O pedes feliciter vinciti, qui non a fabro sed a Domino resolvuntur. O pedes feliciter vinciti, qui in itinere salutari ad paradisum di-

riguntur. O pedes in saeculo ad praesens ligati, ut sint semper apud Dominum liberi."

A lélek annál szabadabb

Bilincsekbe fűzve ugyan, de az Urban szabadok vagytok, minél inkább megbilincselnek titeket, annál szabadabb a ti lelketek és annál inkább fogtok a földi szenvedés után az örökké tartó szabadság és dicsőség honába eljutni. „Quantum vult hic vel invida crudelitas, vel maligna nexibus vos suis et vinculis teneat, cito a terris et poenis istis, ad coelorum regna venietis."

El tudók-e viselni mi is!

Ha igazán belegondoljuk magunkat a bilincsekben szenvedő szent vértanúk helyzetébe, mert vértanúknak nevezi őket Szent Ciprián, önkénytelenül rá gondolunk, hogy mi is kerülhetünk hasonló helyzetbe! El tudók-e akkor viselni sza-

badságunk elvesztését azzal a lelküllettel, amellyel ezek a vértanúk a börtönben, a bánya mélyén éltek?

A léleknek szárnyai

Akik éltek már börtönben — akár a kommunizmus idején — azok megértik, milyen szenvedés a léleknek, amikor szabadságát veszti. Nem a lánc súlyos, hanem a büntetés súlya az, amely a lelket, az emberi akaratot, az emberi szabadságot megkötözi. Ez okoz szenvedést, fájdalmat, de csak akkor, ha emberi szemmel nézzük. Csak akkor találjuk elviselhetetlennek a fájdalmat, a gyalázatot, ha becsukjuk a lélek szemét; de ha a lélek szemével nézzük, akkor biztosítékoknak, utaknak látjuk ezeket, amelyeken Jézushoz eljutunk. Ezek nem béklyói szabadságunknak, hanem inkább szárnyai a léleknek, hogy annál jobban, szebben, tökéletesebben tudjunk engesztelni Krisztussal.

Nincs tiszta fekvőhelyünk

Nincs fekvőhelyetek — mondja Szent Ciprián — hanem pizokban, sárban, szennyben, a puszta földön kell aludnotok. A bányák mélyén a ti hidegtől dermedő tagjaitokat nem melengeti puha ággy és párna és mégis van felüdülétek Krisztusban, mert Krisztus van veletek és ő üdíti fel fáradt, zsibbadó és hidegtől gémberegett tagjaitokat. Földön fekszik testetek, de nem büntetés az, amikor Krisztussal nyugszunk. „Non fovetur in metallis lecto et culcitris corpus, sed refrigerio et solatio Christi fovetur. Humi jacent fessa laboribus viscera, sed poena non est cum Christo jacere.”

Krisztus nyugvóhelye

A modern ember el sem tudja az életet képzelni nyugalmas ággy, puha párna, tiszta huzat nélkül. Gondoljuk el, mit jelent a puszta

földön aludni, odaláncolva a szennyes börtön padozatához, hidegtől gémberegve, fáradtságtól lesújtva... Mégis ez a szenvedés vigaszt hoz a léleknek: Krisztussal pihen az, aki így szenved. Az ő nyugvóhelye a bárdolatlan, rideg kereszt, amelyre felfeszítették. Az a rideg fekvőhely, a bányá, a börtön padozata, Krisztus fekvőhelye, ahol a lélek Krisztussal együtt nyugszik. Az Úr adja neki az igazi üdülést és vigaszt. Refrigerium et solatium... Krisztus adja számunkra a lélek nyugalmát és felüdülését. Ha ezt elképzeljük és a vértanúk helyzetébe beleéljük magunkat, akkor megértjük, hogy miért nem akartak egyes szentek meleg, puha ágyban, puha párnák között nyugalomban pihenni, miért vágyódtak Krisztus kemény fekvőhelye után? Azok a szentek, akikhez ez a levél íródott, kényszerből ugyan, de Krisztus nevéért, Krisztus szerelméből szívesen viselték

ezt a büntetést és annál inkább érezték Krisztus vigasztalását.

Piszokban fetrengenek

Kik voltak ezek a vértanúk, hova tartoztak, milyen nép gyermekei, milyen társadalmi osztály tagjai? Római polgárok voltak, ahol a legszegényebb ember is hozzá volt szokva ahhoz, hogy naponkint elmenjen a *balneumba*, a fürdőbe. A római polgár mindig hófehér tógában szokott járni, patyolatfehér, tiszta szövöttes ruhában és most hova jutott! Szent Ciprián külön megemlíti azt a szenvedést: Fürdő nélkül, piszokban fetrengenek. „*Squalent sine balneis membra situ et sorde deformia.*”

Értjük e szó súlyát? Az a római polgár, aki naponként felüdítette testét fürdőkben, aki hófehér ruhákban, tisztán járt, most piszokban fetreng a bányá mélyén, fürdő nélkül.

De szépül a lélek

A piszok deformálta a testeteket, felismerehetetlenné tette alakotokat... Mekkora szenvedés ez olyan kultúrembernek, amelyen a római polgár volt! De ugyanekkor, amikor a test beszennyeződik a börtönben, a bánya mélyén, tisztul a lélek. „Sed spiritualiter intus abluitur quod foris carnaliter sordidatur.” Jóvá, széppé, szentté válik az a lélek, amely annál jobban szenved, minél inkább kultúrember volt. El tudjuk magunkat képzelni olyan piszokban és szennyben, mint amelyen egy ilyen bánya mélyén volt? El tudjuk képzelni magunkat abban a szörnyű környezetben, amelyben ezek a vértanúk szenvedtek? Akárhova sodorjon bennünket a szenvedés, ne feledjük, hogy ha sötétben, szennyben, piszokban kell élni, akkor sem szennyeződik be a lélek, sőt minél inkább bepiszkolódik a

test, annál tisztábbá, ragyogóbbá, szebbé lesz a lélek, mert a lelket a szenvedés tisztítja, szépíti, Krisztushoz hasonlóvá teszi.

Lerongyolódva

Fehértógás, római polgár a bánya mélyén, a legszörnyűbb piszok, szenny közepette, dolgozik nap-
nap után, mert erre ítélték őt. Didergő testén a ruha lassan lerongyolódott, cafrangokban lógott le róla. Mit érezhetett a római polgár, amikor végignézte magán, ezt a rongyot látta?

Azt mondja Szent Ciprián: Nincs ruhátok, amely gémberedő testeteket befedné, de testvérek, annál inkább Krisztusba öltöztök és Krisztus annál szebbé tesz titeket, kedvesebb, választékosabb ruhát ad nektek. „Vestis argentibus deest. Sed qui Christum induit et vestitus abundanter et cultus est.” Soha úgy nem hatol az ember lelkébe annak

az igazságnak az ereje, hogy mit jelent Krisztusba öltözködni, mint amikor a bánya mélyén lerongyolódik az emberről a rabságban a ruha. Hogy panaszkodunk, ha nehézségeink vannak a ruházkodás terén! Nézzünk ezekre, akik évről-évre a bánya mélyén dolgoznak! Krisztusra kell gondolni és arra, hogy a lélek ruházatára sokkal nagyobb súlyt kell helyoznünk, mint a külső ruházatra, amelybe testünket betakarjuk.

Nyiratlanul, fésületlenül

A római polgárnak nem lehetett nyiratlanul és serkedő szakállal nyilvánosság előtt megjelennie. Ha annak lehetőségétől meg volt fosztva, hogy magát rendben tartsa, szenvedést okozott neki. A kultúr-igény a római polgárban jobban fejlődött, mint a mai emberben. Mit jelenthetett tehát a mártiroknak, hogy nem ápolhatták testüket és a

börtönben nyíratlanul, piszkos, tapadós szakállal kellett dolgozniok!

Amikor irtózáttal tölt el — mondja Szent Ciprián — hogy így el vagytok piszkolódva, ne felejtsetek, hogy a férfi feje Krisztus. Krisztus, aki uralkodik bennetek és most a gyalázatnak ez a jele azt jelenti, hogy Krisztus van veletek és Krisztus gyalázatát viselitek. Minden ilyen utálatos, undok külső megjelenés, minden piszok, szenny, rendetlenség: földi szenvedés, amely a lélek tisztaságát, a lélek rendezettségét, a lélek Istenbe kapcsolódását csak fokozza. Ez a szenvedés, amit most túrtök, ez lesz a ti dicsőségtek, örök fényességtek. Ez átformál titeket Krisztus alázatossága, Krisztus fényessége, Krisztus szépsége szerint... „Semitonsi capitis capillus horrescit. Sem cum sit caput viri Christus, quaecumque illud caput deceat necesse est quod ob Domini nomen insigne est. Omnis ista de-

formitas detestabilis et tetra gentilibus quali splendore pensabitur? Saecularis haec et brevis poena quam clari et aeterni honoris mercede mutabitur cum secundum beati apostoli vocem transformaverit Dominus corpus humilitatis nostrae conformatum claritatis suae."

Megfosztva az Eucharisziától

Testvérek, — mondja Szent Ciprián — mindez semmi ahhoz képest, amit szenvedtek amiatt, hogy a szentmisétől, az Eucharisziától meg vagytok fosztva. Bár az Úr szolgálói vagytok, nem mutathatjátok be a legszentebb áldozatot, nem részesülhettek Krisztus testének és vérének vigasztaló erejében. De Szent Ciprián megvigasztalja őket: Ne mondjátok, hogy meg vagytok fosztva a legszentebb áldozattól. Ti most napról-napra, szünet nélkül áldozatot mutattok bé szenvedéseitekkel. A Szentírás szavai szerint „ a töredel-

mes lélek áldozat az Istennek és az alázatos szívet, Isten, nem veted meg." Zsolt. 50, 19. „Sed nec in illo fratres dilectissimi, aliqua potest aut religionis aut fidei jactura sentiri, quod illic nunc sacerdotibus Dei facultas non datur offerendi et celebrandi sacrificia divina. Celebratis immo atque offertis sacrificium Deo et gloriosum et plurimum vobis ad retributionem praemiorum caelestium profuturum, cum scriptura divina loquatur et dicat: „Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum et humiliatum Deus non despicias.“ Ps. 50, 19.

Ti vagytok az élő áldozat

Ti ezt az áldozatot mutatjátok be Istennek szünet nélkül, éjjel-nappal celebráltok. Áldozatot mutattok be, mert ime, magatok lettetek az áldozat Istennek, szent és makula nélküli tiszta hostiák és victimák, engesztelő véres áldozatok. Igen, az

apostol is buzdít titeket: „Kérlek benneteket Isten irgalmasságára, adjátok testeteket élő, szent, Istennek tetsző áldozatul, ez legyen a ti észszerű istentiszteletetek.” Rom. 12, 1.

Testvérek, értitek ezt a szót? Oh, igen, akik engesztelő lelkek, azok nagyon jól tudják, mi az értelme Szent Ciprián szavainak! „Hoc vos sacrificium Deo offertis, hoc sacrificium sine intermissione die ac nocte celebratis, hostiae facti Deo et vosmetipsos sanctas atque immaculatas victimas exhibentes.”

Hostiák és victimák vagytok!

Szent Ciprián azt mondja: Nem vagytok megfosztva az Eucharisztia-tól, nem vagytok megfosztva a legszentebb áldozattól, bár nem szabad misét bemutatnotok! Ti más áldozatot mutattok be, ti vagytok a misztikus, Istennek tetsző, élő, szent áldozat. Szüntelenül, éjjel-nappal feláldozátok magatokat, mert életete-

ket, testeteket adtátok oda áldozatul. „Hostiák” vagytok, amelyet paténára tesz az Úr, „victimák” vagytok, mert ott vagytok a kehelyben. Minden sóhajotok, minden nyögdecselétek, a fájdalom minden érzése bennetek égő, szent áldozat Isten előtt. Ez a ti szentmisétek, a ti éltetek, ez a ti engesztelétek, szenvedétek, ez a legszentebb áldozat: Krisztus szenvedése bennetek. Most a ti szenvedő testetekben mutatja be az Úr a szent áldozatot!

Emlékezzünk, hányszor elméltünk erről a nagy igazságról! Amikor az engesztelő áldozatnak benső tartalmát, benső értékét, benső természetét tettük megfontolás tárgyává, mindig ez a gondolat emelt fel és vigasztalt bennünket, hogy a mi engesztelő áldozatunk egyesül az Úr Jézus engesztelő áldozatával.

Amikor a szentmiséről elméltünk, rádöbbsentünk arra, hogy az engesztelő léleknek önfelajánlása,

életáldozata tulajdonképpen belekapcsolódás Krisztus szenvedésébe, engesztelésébe. A szentmisében Krisztus áldozza fel magát és amikor odatesszük áldozatunkat a paténára, mi is vele együtt hostiák, victimák leszünk.

„Krisztus szenved bennem“

Szent Ciprián azt mondja: nemcsak amikor a szentmisén jelen vagyunk és az áldozatban résztvevünk, hanem akkor is, amikor szenvedünk, engesztelünk. A jó Istennek felajánlott szenvedésben különösen ilyen engesztelő áldozatok vagyunk, **hostiák és victimák**, akik az Úr Jézus áldozatával egyesülünk. Megfosztva lenni az Úr Jézustól, a legméltóságosabb Oltáriszentségtől, a szentmisétől, ez a legnagyobb szenvedés olyan léleknek, aki azt mondja Szent Pállal: „Nekem az életem Krisztus és meghalnom nyereség.” Fil. 2, 21. De ha mégis meg-

fosztanak attól, hogy a szentmisén jelen lehessünk és Krisztussal az Oltáriszentségben egyesülhessünk, akkor sem kell félnünk, aggódnunk, panaszkodnunk, mert akkor magunk vagyunk az áldozat. Akkor a mi életünk a *hostia* és *victima*, akkor a mi szenvedő életünkben Krisztus szenvedése újul meg és folytatódik. Ennek tudata adta Szent Felicitas vértanúnak ajkára: „Ha ti enge ma vadállatok elé dobtok, akkor Krisztus szenved énbennem!”

Ez az értelme Szent Ciprián vigasztaló szavainak is, amelyeket lefelében a börtönben szenvedő testvéreinek küldött.

„Mors sanctorum”

Nemesianus és társainak rabsága, nemcsak kis időre szólt, csak a halál vetett véget annak. Tudta ezt Szent Ciprián is: Úgy oda vagytok láncolva — mondja nekik — hogy onnan már nem a mesterember, —

aki lepattantja a bilincset, — szabadít meg titeket, hanem Krisztus keze. De ne felejtsetek, hogy a halál, amely a ti fogságtoknak és rabságtoknak véget vet, kedves Isten előtt. És idézi a zsoltárost: Mivel viszonozzam az Úrnak, amit velem cselekedett? Felemelem a szabadulás kelyhét és az Úr nevét segítségül hívom. Zsolt. 115. 12—13. Mert kedves az Úr színe előtt az ő igazának halála. U. o. 15.

Victima, engesztelő áldozatok vagytok ti ott a rabságban, a bányának a mélyén, de majd eljő a szabadulás órája, amikor a vigasztalás kelyhét kell kiürítenetek. Halálotok kedves az Úr előtt, mert ezáltal teljessé és tökéletessé válik a nap-nap után felajánlott áldozatok!

Vágy a mártirhalál után

Ki az, aki ne vágyakoznék ez után a halál után? Ki az, aki nem

örömmel és szent lelkesedéssel fogadná az Úr kezéből ezt a szenvedést? Mert akik önként vállalják ezt az áldozatot, azokat az Úr megáldja, küzdelmükben megerősíti és győzelmükben megkoronázza. „*Quis non libenter et prompte calicem salutis accipiat quis non appetat gaudebundus et laetus in quo aliquid et ipse Domino suo retribuatur, quis non pretiosam in conspectu Domini mortem fortiter et constanter excipiat, placiturus ejus oculis qui nos in congressione nominis sui constitutos desuper spectans voluntas comprobatur, adjuvat dimicantes, vincentes coronat, retributione bonitatis ac pietatis paternae renumerans in nobis quidquid ipse praestitit, et honorans quod ipse perfecit.*”

Ne féljetek, hogy mit fogtok szólni, amikor üldöznek titeket és minden rosszat mondanak rólatok. Megadatik nektek, hogy abban az órában mit szóljatok. Nem ti szól-

tok, hanem a mennyei Atya Lelke szólal meg bennetek, — alkalmazza Szent Ciprián most Krisztus szavait. „Ipsius enim esse... declarat et docet Dominus in evangelio suo dicens: Cum autem vos tradiderunt nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. Non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Mt. 10.

Et iterum: Ponite in cordibus vestris non praemeditari excusare. Ego enim dabo vobis os et sapientiam, cui non poterunt resistere adversarii vestri. Luk. 21. És az Atya Lelke szólal meg bennetek, Krisztus és a Lélek szenved bennetek és ő fogja a ti engesztelő áldozatotokat Istennek átadni.

Cselekedni és tanítani

Gondoljátok meg — mondja Szent Ciprián — hogy ez a szenvedés és

mártirhalál a legnagyobbá tesz titeket a jó Isten előtt, mert ti nemcsak tanítottátok, hirdettétek az Igét, hanem cselekedtétek is, megvalósítottátok is azt, amit tanítottatok. Az Úr Jézus megígérte: „Aki teszi is, amit tanít, az a legnagyobb lesz a mennyek országában.” Mt. 5, 19. A ti jó példátok, amelyet ezzel a szenvedéssel adtok és engesztelő áldozatok örökké ragyogni fog az Egyházban.

Példát adtak

Nézzétek — mondja Szent Ciprián — hányan lelkesednek fel példátokon, akik nem merték vállalni a keresztet és összetörtek a szenvedés súlya alatt. A papok legnagyobb része örömmel, készségesen vállalta a keresztet és veletek együtt szenved és veletek együtt megkínóztatik. A gyenge szűzek seregének erőt adott az Úr Jézus arra, hogy halálmegvetéssel vállaljanak minden

szenvedést Krisztusért. Nézzétek a kis gyermekeket, akik sokszor megszégyenítik a felnőtteket, mert a ti példátokon lelkesülve, nem félnek megvallani Krisztust... „Denique exemplum vestrum secuta multiplex plebis portio confessa est vobiscum pariter et pariter coronata est, connexa vobis vinculo fortissimae caritatis et a praepositis suis nec carcere, nec metallis separata.

Cujus numero nec virgines desunt quibus ad sexaginarium centenus accessit, Mt. 13, 8. quasque ad caelestem coronam gloria gemina provexit.

In pueris quoque virtus major aetate annos suos confessionis laude transcendit, ut martirii vestri beatum gregem et sexus et aetas omnis ornaret.”

A győzelem tudata

A legnagyobb erő a győzelem tudata lelketekben. Ez emel, ez erősít

benneteket! Szent Ciprián hosszasan felsorolja és részletezi, mekkora életerő, energia a győzelem tudata, hogy Krisztus szenved, tehát Krisztus győz majd az én szenvedésemben. Ez a tudat milyen fennköltté, milyen erőssé tud tenni, hogy felemel a szenvedések fölé! Milyen triumfálóvá teszi annak a lelkét, aki így tud szenvedni és engesztelni, mert biztos az Úr ítéletében. Biztos, hogy az Úr, ha majd ítéletet mond, megjutalmaz titeket és azt mondja: Jöjj jó és hív szolgám! Ő az ítélő bíró, aki vár reátok a másvilágon, ítélni fog benneteket és ti már most tudjátok, hogyan szól ez az ítélet! „Qui nunc vobis dilectissimi fratres, conscientiae victricis vigor, quae sublimitas animi, quae in sensu exsultantia, qui triumphus in pectore, unumquemque vestrum stare ad promissum Dei praemium, de iudicio Dei esse securum, ambulare in metallo, captivo quidem

corpore, sed corde regnante, scire Christum secum esse praesentem gaudentem tolerantia servorum suorum per vestigia et vias suas ad regna aeterna gradientium?"

Nem kell félni Isten ítéletétől

Nem utolsó szenvedés a földi életben az a bizonytalanság, hogy az ember nem tudja, hogyan fog az Úr fölötte ítélni. Szent Ciprián azt mondja: Aki mártírlélekkel, engesztelő lekülettal fogad bármilyen szenvedést, az Úr iránti szeretetből, az már tudja ítéletét, mert azt az Úr örömmel és szeretettel vezeti be a dicsőség honába. Nemcsak az a mártirhalál, ha valakit hirtelen megölnék, hanem az is, ha valaki hosszú időn át tartó szenvedés után börtönben, bányákban internáló táborokban hal meg. Ha a jelen idők szenvedéseire gondolunk, ne mint gyötrelmet, gyalázatot, kint és szörnyű sorsot fogjuk fel, hanem mint

előkészületet az örök ítéletre. Örök dicsőségünket készítjük elő ezzel, mert tudjuk, az Úr Jézus megígérte azoknak, akik vele szenvednek és állhatatosak maradnak mindhalálig, hogy magával viszi őket az örök boldogság és béke honába. Ez az erő nem engedi, hogy letörjön az ember a hosszú szenvedésekben, hanem állandóan felemeli, örömtelivé, ruganyossá teszi a lelket. Nem roppan össze a lélek, mert tudja: Nem kell félnem örök ítéletemtől, én az Úré vagyok elválaszthatatlanul és csalhatatlanul.

A jövődő dicsőség öröme

Épen azért ti állandó békében vagytok, mert örömben és boldogságban várjátok a ti elköltöztétek üdvösséges napját, amikor ebből a világból eltávozva, átmehettek Isten lakóházába, a földi élet sötétsége után az örökkétartó világosság honába. —

Mindaz, amit itt a földön elszenved valaki, az semmi ahhoz a dicsőséghez és boldogsághoz képest, ami reánk vár a másvilágon. „Expectatis quotidie laeti profectionis vestrae salutarem diem, et jam jamque de saeculo recessuri, ad martyrium munera et domicilia divina properatis, post has mundi tenebras visuri candidissimam lucem, et accepturi majorem passionibus omnibus et conflictationibus claritatem.”

Szent Pál mondja — idézi is Szt. Ciprián: — „Amiket most szenvedünk, nem mérhető össze a jövő dicsőséggel, amely meg fog nyilvánulni rajtunk.” Rom. 8, 18. Az az öröm és dicsőség, az a fényesség és boldogság, amely reánk vár, ha Krisztusért szenvedünk, összehasonlíthatatlanul nagyobb mindennél, ami a földön öröm, dicsőség, szépség és boldogság.

Hathatósabb az imájuk

Majd azt mondja Szent Ciprián: Az az öröm, dicsőség, szépség és boldogság, ami reánk vár, megéri mindazt a szenvedést, amit itt kell elviselnünk a földön. Mivel pedig az ilyen lélek kedves Isten előtt, kedves az imája is és hamarabb meghallgatásra talál. Azért kéri Szent Ciprián, hogy imádkozzanak érte és az ő szándékára, mert bizonyos, hogy az imájukat hamarabb meghallgatja az Isten. „Plane, quia nunc vobis in precibus efficacior sermo est, et ad impetrandum quod in pressuris petitur facilius oratio est, petite impensius et rogate ut confessionem omnium dignatio divina consummet, ut de istis tenebris et laqueis mundi nos quoque vobiscum integros et gloriosos Deus liberet, ut qui hic caritatis et pacis vinculo copulati contra haereticorum injurias et praessuras gentilium

simul stetimus pariter in regnis caelestibus gaudeamus.”

Valóban, az engesztelő lélek, hogyha szenved és ha keresztre feszítették is Krisztussal, akkor se felejtse, hogy imája, szenvedése, engesztelő áldozata miatt a legkedvesebb a jó Isten színe előtt.

Minket is meghallgat

Mily nagy vigasztalás, buzdítás ez a mi számunkra is? Mi is engesztelő áldozatok lettünk, felajánlottuk életünket Istennek, kértük, hogy fogadja el. Szívesen és örömmel vesszünk minden kint és szenvedést, ami jön, életünknek minden szenvedése és cselekvése az Úré, engesztelő áldozat... És ha Isten szavunkon fog minket és elfogadja felajánlásunkat, hogyha szóról-szóra megvalósulnak mindazok, amikről Szent Ciprián szól, ne feledjük, hogy akkor imánk még sokkal ked-

vesebb Isten előtt és amit kérünk,
meghallgatjal

Mit kérünk?

Suscipe! Miserere! Fogadd el engesztelő áldozatunkat, amelyet a mi népünkért, nemzetünkért, a bűnösökért, a lelkekért és az Egyházért felajánlottunk! Fogadd mindazt a szenvedést, testi kínokat, megpróbáltatásokat, mindent, amit csak küldesz, mindezt felajánljuk neked és alázatosan kérjük: Suscipe! Fogadd Uram!

Azután kérjük alázatos lélekkel: Miserere! Irgalmazz! Nem magunknak kérünk irgalmat, nem magunkért imádkozunk, hanem másokért, testvéreinkért, akikért engesztelő áldozatul magunkat Istennek felajánlottuk!...

Suscipe! Miserere! Ez hathatós imádság!

Az engesztelő léleknek imája, aki életét ajánlotta fel az Űrnak,

hathatós, mert szenvedése és gyötrelme annak a jele, hogy Isten elfogadta áldozatát! Minél nagyobb a szenvedés, amelyet Isten reánk bocsát, annál hathatósabb az az engesztelő, könyörgő imádság és áldozat is, amelyet az Úrnak ajánlunk és amelynek révén jobbulást, szabadulást, békét és áldást remélhetünk tőle.

**A VÉGSŐ ÁLLHATATOSSÁG
KEGYELME**

„Aki áll, vigyázzon!...“

A Szentírásnak komoly szava int és figyelmeztet bennünket: „Aki azt hiszi magáról, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!” Kor. I. 10, 12. Talán egyetlen intelem sem ragadja meg az ember lelkét oly nagyon, mint ez. Hiszen, amikor érezzük, hogy Isten szeretete körülvesz és a lélek lendülete visz bennünket mindig magasabbra, szinte leforrázza az embert ez a szó: Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essék! Igen, nagyon kell vigyáznia annak, aki a kegyelem állapotában él, hogy el ne veszítse azt. Nagyon kell vigyáznia annak, aki Isten szeretetét bírja, hogy meg ne fogyatkozzék benne! Na-

gyon kell vigyáznia annak, aki Krisztusnak áldozta magát, hogy senki el ne tépje tőle!

Miért kell vigyáznunk?

1. Először azért, mert a gonosz lélek soha bele nem fárad a támadásba. Amikor ellene mondtunk a sátánnak keresztségi fogadalmunkban és Krisztus zászlajához csatlakoztunk, akkor a gonoszléleknek egész életünk folyamára hadat üzentünk és ő felvette a neki dobott keztyűt. Ez az ellenség, ha felveszi a harcot, soha el nem fárad, soha abba nem hagyja.

2. Másodszor azért, mert bennünk van a rossz természet, a rossz hajlam, mely minden bűnbe, rosszba állandóan belesodor, ha nem vigyáznunk. Állandó imádság, önfegyelmelés, önmegtágadás szükséges, különben elesik az ember.

Előre felvértetni magunkat!

Nagyon fontos dolog, hogy ezt jól átélmélkedjük és felvértezzük magunkat, amikor arról van szó, hogy a legkomolyabb szenvedések, üldöztetések, megpróbáltatások jöhetnek! Vajjon meglesz-e a végső állhatatosság kegyelme? Vajjon ki fogunk-e tartani hűségben Krisztus mellett?! Ki biztosít minket arról, hogy hűek maradunk Krisztushoz akkor is, amikor az ellenség ostromolni fog, amikor bele akar kényszeríteni a Krisztustól való elszakadásba és a sátán rabságába?! Az ellenség mindig éber, mindig lesi az alkalmat, hogy bennünket megtámadjon, a legkisebb résen ott van, hogy ostromoljon és a legkimeríthetlenebb energiával támadjon. Különösen az élet utolsó percében, akkor, amikor már távozóban vagyunk a földről.

Még az utolsó percben is!

Még olyan nagy, kiváló szentnek életében is, — mint amilyen Szent Márton püspök, — ezt látjuk. Hoszszú életen keresztül nagyon sokat dolgozott Krisztusért, nagyon sokakat nyert meg az Úrnak, és amikor utolsó perceit élte, körülvették síró hívei és mondták: „Atyánk, ne hagyj el bennünket, szükségünk van rád. Nem látod, hogy ragadozó farkasok lepték el nyájadat. Ha te elmegy, ki véd meg minket!” Szent Márton elgondolkozott és Istenhez emelt tekintettel így imádkozott: „Atyám, ha szüksége van rám népnek, nem vonakodom a munkától: legyen meg a te akaratod.” Lelke már nincs is a földön, már fönt él Uránál, Istenénél, de ha ő akarja, nem vonakodik, dolgozni fog továbbra is. Azt feleli tanítványainak: „Hagyjatok, hadd nézzem inkább az eget, mint a földet. Sze-

gény lelkemnek úgyis ez az útja, hadd szárnyaljon lelkem Ura-Istene felé...” Amint szeme megpihen tanítványain, egyszerre megpillantja fekvőhelye mellett az ördögöt. Szent Márton keményen rákiált: „Mit ácsorogsz itt kegyetlen fenevad, rajtam nincs keresni valód! Ábrahám kebelébe jutok!” Ezekkel a szavakkal elnyugodott, kilehelte lelkét!

Ott fog settenkedni!

Mi közöd van hozzám?... Nincs köze és mégis ott settenkedik. Egészen bizonyos, az utolsó küzdelemben és harcban ott fog settenkedni körülöttünk, hogy az utolsó lehetőséget is felhasználja és megpróbálja az utolsó pillanatban Krisztustól elszakítani.

A végső állhatatosság kegyelme nagyon nagy dolog azért, mert a gonosz is készül rá, hogy az utolsó pillanatban mégegyszer megostro-

moljon és megkísértsen. — De nem ez a legrettenetesebb. Hiszen a gonosz lélek ellen elég a keresztjel, amelyet magunkra vetünk, elég a szenteltvíz, melyet magunkra hintünk, hatalma máris megtört.

Juhok a farkasok között

Sokkal veszedelmesebbek az ő szövetségesei, akik sokszor nemcsak kísértenek, csábítanak, hanem a hatalom és a külső kényszer minden eszközét is felhasználják, hogy bele-törjenek a bűnbe, hűtlenségbe. — Ezek a külső ellenségek, akik nagy számmal fenyegetnek bennünket. Erről az Úr Jézus előre beszélt, előkészítette az őt követőket, hogy legyenek készen arra a küzdelemre, amelyet a külső ellenséggel kell megvívniok. „Ime, úgy küldelek titeket, mint juhokat a farkasok közé. Legyetek tehát okosak, mint a kígyók és szelídek, mint a galambok.” Mt. 10, 16. Juhok a farkasok közél...

A juhok szelíd, ártatlan állatok, nincsenek felfegyverkezve, természetük is csendes, szelíd. A farkasoknak van fegyverük, éles fogaik, amelyekkel széttépik a bárányt. Ez a hasonlat annyira találó, annyira igaz és gondolkozóba ejtő!...

Lesz-e elég erőnk?

Ha mi ilyen juhok vagyunk a farkasok között, ilyen tehetetlen, áldozatra szánt lelkek, meg lesz-e a végső erőnk, amikor a ragadozó farkasok ránk törnek? Az Úr Jézus azt mondta, vigyázzunk, ha közéjük kerülünk. „Óvakodjatok az emberektől, mert átadnak titeket a törvényszékeknek és megostoroznak benneteket zsinagógáikban és a helytartókhoz és királyokhoz hurcolnak énérettem bizonyságul nekik és a pogányoknak.” Mt. 10, 17—18. Amikor az Úr Jézus a farkasok hasonlatával él, akkor a rosszindulatú, gonosz emberek támadásaira készít

elő bennünket, akik ellenünk törnek, akik hamis törvényeket hoznak, akik gonosz szándékkal bevádolnak, elítélnek; vagy vád és ítélet nélkül is megkínozhatnak és életünkre törhetnek.

„Gyűlöletesek lesztek!”

Hogy lássuk azt is, milyenek az üldözések, amelyekkel szemben fel kell készülnünk, az Úr Jézus tovább mondja: „Odaadja a testvér testvérét halálra, az atya fiát és a gyermekek szüleik ellen támadnak és megölik őket. És gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért; aki pedig mindvégig állhatatos marad, az üdvözülni fog.” Mt. 10, 21—22. Mintha csak a mai időknek szánta volna az Úr Jézus e szavakat. Óvakodjatok a farkasoktól, emberektől, akik jobban vérengzenek, mint a farkasok, emberektől, akik nehéz, rossz, gonosz szándékú törvényeket hoznak és üldöznek bennünket!

Testvér testvér ellen, apa fiú és fiú apa ellen! Amikor szülők, családos férfiak és gyermekek elvakultságukban egymás ellen támadnak, amikor megszűnik minden emberi kötelék, gyűlöletesek lesztek az én nevemért! Ezért kell állandóan a végső állhatatosság kegyelmét kérni, mert ha bekövetkeznék az az idő, amikor általános üldözés tör ki és Krisztus híveit mindenütt gyűlölni fogják, — azokban a nehéz időkben csakis ez segít kitartásra mindhaláláig.

„Vigyázzatok, hogy el ne ámítsanak“

Az Úr Jézus majdnem ugyanezekkel szavakkal mondja meg előre az utolsó idők szenvedéseit is. Amikor az Olajfák hegyére elkísérték tanítványai, beszélgetni kezdenek vele és az Úr Jézus megsiratja Jeruzsálemet, előre megmondja annak pusztulását, majd utal az utolsó

idők hasonló szenvedéseire és gyötrelmeire. A tanítványok kérdezték: „Mondd meg nekünk, mikor lesznek ezek és mi lesz a jele eljövetelednek és a világ végének?” Mt. 24, 3. Tehát egészen nyílt kérdést intéznek Jézushoz, hogyan és mikor lesz ez? És felelt nekik az Úr: „Vigyázzatok, hogy valaki el ne ámtison titeket, mert sokan fognak jönni az én nevemben, mondván: Én vagyok a Krisztus; és sokakat megtévesztenek.” Mt. 24, 4—5. Az első, amit Krisztus mond: ne higgyünk annak, aki magáról azt hirdeti, hogy próféta, vagyis tekintélye, hatalma van a lelkiismeret felett; ne higgyünk annak, aki azt hirdeti, hogy hatalma van kormányozni a lelkületet Istennel szemben. Ha valaki el akar csábítani Istentől, ha rákényszeríteni akar a hitehagyásra, ne higgyünk neki még akkor sem, ha nagy hatalommal rendelkezik.

„Meg ne rémüljete!”

Hallani fogtok háborúkat és harci híreket, vigyázzatok, hogy meg ne rémüljete, mert azoknak meg kell lenni, de ez még nem a vég. U. o. 6. Nagy háborúk, szörnyű háborús hírek fogják megelőzni Krisztus eljövetelet és a világ végét. Meg ne ijedjünk, ez nem a vég. Nem ez az utolsó felvonása a világtörténelemnek!... Az Úr Jézus ezzel egyszersmind elárulta, hogy olyan hírek lesznek, amelyek az ember szívét megrendítik és félelmet keltenek benne. Halljuk csak Jézus szavát: „Mert nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen és lesznek dögvészek, éhségek és földindulások itt is, ott is. Mindez pedig a gyötrelmek kezdete.” Mt. 24, 7—8. Mint ha csak a mai időket látta volna az Úr: nemzet nemzet ellen, ország ország ellen támad, az egész földkerekség háborúban. Pedig ez csak a

gyötrelmek kezdete! Mi kíséri a háborút? Dögvész, éhség, pusztulás.

„Szorongatás alá vetnek”

„Akkor majd szorongatás alá vetnek titeket és megölnek benneteket és gyűlöletesek lesztek minden nép előtt az én nevemért.” Mt. 24, 9. Tehát abban a nagy háborúban, abban a nagy gyötrelemben, amelyben ország ország ellen, nemzet nemzet ellen indul, végül az egyházüldözés következik, a jóknak, igazaknak gyilkolása... „Szorongatás alá vetnek” benneteket, „megölnek” benneteket és „gyűlöletesek lesztek.” „Akkor sokan megbotránkoznak, — mondja az Úr, — elárulják és gyűlölni fogják egymást. Számos hamis próféta támad és sokakat tévedésbe ejt. És mint-hogy megnövekszik a gonoszság, sokban meghül a szeretet.” Mt. 24, 10—12. Hányszor hallottuk, hogy mi az igazi, mély oka ennek a háború-

nak: felszabadult a sátán és felkeveri a szenvedélyeket. Felszabadulnak a szenvedélyek, amelyeket legjobban felkavar a gyűlölség. Ez az oka annak, hogy társadalmi osztályok ellenségként állanak egymással szemben, a gyűlölség az oka, hogy nemzet nemzet ellen támad. Megnövekszik a gonoszság. Szinte szemünk előtt történik mindaz, amiről az Úr Jézus beszélt... Végül Jézus arra figyelmeztet, hogy állhatatosak legyünk. „Aki állhatatos marad mindvégig, az üdvözülni fog.” Mt. 24, 13.

Hova vezet ez?

Vajjon ez a nagy felfordulás, melyről egy cseppet sem kétséges, hogy hova vezet, vajjon ez a világ végét megelőző pusztulás-e? Az azt megelőző gyötrelmek kezdete-e? Nem tudjuk! Sőt az Úr Jézus meg is mondta: „Azt a napot és órát senki sem tudja, még a mennybéli

angyalok sem, hanem egyedül csak az Atya." Mt. 24, 36. Mindenesetre a világ vége előtti jelekhez hasonlók.

Sokan szent lelkesedésükben, elragadtatva azt mondják: Nem félek! — Bizonyos szent könnyelműséggel néznek szembe a halállal. Hiszen igaz is, az Úr nem hagyja el övéit, van okunk, hogy bátrak legyünk. Szent Ciprián is azt mondja: A biztos győzelem tudata felemel bennünket és nem engedi, hogy elkeseredjünk és földre tiporjon a kétségbeesés. Mégis nem szabad azt hinni, hogy be vagyunk biztosítva. Szent félelem kell, hogy eltöltse lelkünket.

Kérjük a végső állhatatosságot!

A végső állhatatosság kegyelmét alázatos lélekkel kell kérni. Jöhet olyan üldözés, melyben a legszörnyűbb, drákói törvényekkel próbálják letörni az emberben a hitet. Jöhet olyan idő, hogy bele akarják

kényszeríteni a híveket a hitehagyásba, a Krisztus-tagadásba, az ateizmusba. Halálbüntetést szabhatnak a szentségek felvételéért. Jöhet olyan kemény üldözés, amikor az életlehetőségeket fogják elvonni azoktól, akik hűek akarnak maradni Krisztushoz. A mai időkben, amidőn minden jegyre megy, látjuk, milyen könnyen bánhatnak el azokkal, akiket nem sikerül a maguk pártjára, a maguk gondolkozására kényszeríteni. Belekényszerítik a gyermekeket, hogy az ő gondolatuk, akaratuk szerint nevelődjenek, akár szüleik ellen is. Bűnre, Isten elleni gyűlöletre nevelnek nemzedékeket, akiktől már semmi jót nem várhatunk abban a pillanatban, mikor megtudják, hogy Krisztushoz hűek maradtunk.

Enélkül nem vagyunk biztosak

Mindez külsőleg érint, de sokkal fájdalmasabb az a szenvedés, mely

az embernek akaratát, lelki erejét morzsolja. Ez a szenvedés olyan rettenetes lehet, hogy elviseléséhez igazán természetfölötti, rendkívüli erőre van szükség. Az ember elbír sokat, de ha a szenvedés sokáig tart, akaraterőnk könnyen összeroppan, és az utolsó pillanatban kétségbeesés vesz erőt rajtunk. Képzeld el, hogy légi támadás esetén, amikor körülöttünk minden ég, a légvédelmi pincében pánik tör ki. A tömeg izgalma, kétségbeesése milyen könnyen átragadhat reánk is. Mily nehéz ilyen környezetben nyugodtan maradni és Istenben bízni! Érhet olyan kínzás, amely eddigi elképzeléseinket is meghaladja. Hiszen ezek szakemberek a kínzásban, megtanulták annak minden módját keleten. Azért használják, hogy ezzel megtörjék az embert. — De kerülhetünk bűnös környezetbe is, becsutelen, gonosz, rosszakaratú, korhely, erőszakos emberek közé, akik erő-

szakkal akarnak belekényszeríteni az ő gondolatvilágukba. Lesz-e erőnk olyankor is kitartani Isten mellett? Nem fogunk-e megtorpanni, nem vesz-e erőt rajtunk is a tömegfélelem vagy a környezet romlottsága?... A végső állhatatosság kegyelme nélkül nem remélhető. Valóban könnyebb egyszerre, gyorsan meghalni, mint hosszú időn át ezeket a szörnyűségeket látni és ezek közepette állhatatosan megmaradni, hűen kitartani Krisztus mellett.

Kétségbeessünk? Féljünk?

Ha elgondoljuk, hogy milyen gyarlók, gyengék, nyomorultak vagyunk, bizony félelem vesz erőt rajtunk. — Hiszen még akkor is nehéz ellenállni a kísértésnek, nehéz legyőzni magunkat és felülkerekedni emberi tekinteten, ha jól megy dolgunk. Van okunk a kétségbeesésre?... Ha csak a magunk erejére volnánk utalva, bizony a kétségbe-

esés könnyen megkönyékezne bennünket és erőt venne rajtunk. Mégis azt mondom, amit Krisztus mondott: Ne féljete! Bízatok, én legyőztem a világot. Nagy szó ez Krisztus ajkáról! Ne féljete azoktól, akik meg tudják ölni a testet, de a lelket nem, ne féljete azoktól, akik tönkre tudják tenni vagyonunkat, birtokunkat, akik darabokra téphetik testünkön a ruhát, de lélkünknek nem árthatnak. Semmitse féljünk, ha egybe tud forni akaratunk Krisztuséval.

Alázatosak kapják a kegyelmet

Ezért oly vigasztaló, amit Szent Péter mond, hogy amikor megpróbáltatás ér „Isten tisztelete, dicsősége és ereje, és az ő lelke megnyugszik rajtatok.” Pét. I. 4, 14. Ugyancsak Szent Péter biztosít arról, hogyha Isten kegyelmét kérjük, nagyon alázatosaknak kell lennünk,

mert Isten az alázatosoknak adja kegyelmét. Pét. I. 5, 5. Akik elbizakodottak, akik gyűlölködnek, akik szájhősök, azok most erőseknek látszanak, de ha a szenvedés megkezdődik, összeroppannak és a leggyávábbak lesznek. Kérjünk kegyelmet, segítséget! A végső állhatatosság kegyelmét azok fogják megnyerni, akik nagyon alázatosak, akik magukban nem bíznak, de annál inkább bíznak Istenben. Ezeket az Úr Jézus azért mondta, hogy bennünket biztasson. Készüljünk a nagy üldözésekre, nehogy készületlenül, váratlanul találjanak bennünket. Mert a szenvedések, üldözések, csapások akkor törik meg a lélek erejét, ha hirtelen szakadnak ránk és felkészületlenül találhatnak minket. Ha valaki lelkileg készül rájuk és magában nem bízik, hanem Isten segítségére, kegyelmére, erejére bízta magát, meg fogja kapni Istentől a végső állhatatosság kegyelmét.

Előkészülni az engesztelés szellemében!

Előkészülhetünk ezekre a megpróbáltatásokra, ha az engesztelés szellemében mindent előre elfogadunk. Ha valaki az engesztelő lelkületet kialakítja magában, akkor legjobban felkészül arra, hogy ezeket a szenvedéseket, megpróbáltatásokat, kínokat és gyötrelmeket erős lélekkel, sőt szívesen elviselje. Az engesztelés ránevel az áldozatosságra. Amikor az engesztelő léleknek nagy áldozatot kell hoznia, nagyon kell szenvednie, csak az történik, amire felajánlotta magát, amit kért az Úrtól, hogy az ő áldozata elfogadtassék.

Az engesztelés: erőforrás

Az engesztelés erőt ad a szenvedésben, megpróbáltatásban. Az igazi engesztelő lélek egész élete áldozat. Ha nincs szenvedése, akkor önmeg-

tagadással, vezekléssel szoktatja magát, hogy ha jönnek külső szenvedések, edzve legyen és el tudja azokat viselni. Mindent odatesz a paténára, nemcsak vagyonát, jólétét, hanem szívét, lelkét, egész életét és ha nagy áldozatot kell hoznia, boldog, mert ezzel sok-sok lelket ment ki a gonosz karmaiból és sok léleknek eszközölheti ki a végső állhatatosság kegyelmét. Láttuk a kereszténység üldözésének idejéből, hogy a vértanúk lelkülete, a vértanúk áldozata sok gyenge léleknek szerezte meg az állhatatosság kegyelmét. Voltak pogányok, akik odaállottak a keresztények közé, voltak, akik a legnagyobb kínzást önként, szívesen vállalták. Gondoljunk a negyven szebasztei vértanúra, akiket a hitben való állhatatosságukért Licinius halálra ítelt. Levetkőztették őket, kivítették a kemény fagyban a jégre és kitétték a hideg dermesztő szenvedésének. A

parton fürdőt készítettek és azt mondták, aki meggondolja magát, kijöhet és felmelegítheti tagjait. Negyvenen voltak. Egy volt csak közöttük, csak egy, aki megkívánta a szenvedés gyötrelmei között a meleg fürdőt, a vértanúság előtt pár pillanattal, félig megfagyottan kivánszorgott, hogy megmelegítse magát... Abban a pillanatban az egyik szolga annyira meghatódott a többi 39 állhatatosságán, hogy ledobva ruháit, azt mondotta: én megyek helyette, hogy negyvenen legyenek. Önként vállalta a vértanúságot.

Az engesztelés hősi szelleme

Az engesztelés hősi szelleme áldozat, amely nem fél az életét odaadni, nem fél a szenvedéstől, az áldozattól. Nagy erő, nagy energia, melyben Krisztus ereje, a Szentlélek kegyelme sugárzik és ez másokat is megfog, másokat is megerősít. Ezért

mondja Szent Ciprián: Imádkozzatok, mert a ti imádságtokat Isten jobban meghallgatja, hogy bennünket is állhatatosságra serkentsen.

Az engesztelő lélek állhatatos, az ő áldozata erőforrás másoknak. Az emberek ezreit és ezreit fogja megmenteni, hogy ne roppanjanak össze a szenvedés súlya alatt. Ez nem emberi erőből telik. Isten ereje teljesedik ki benne. Isten ereje ad új energiát neki, mely felemeli őt minden megpróbáltatásában és a végső állhatatosság kegyelmét biztosítja, ha alázatosan nem magában bízik, hanem az Urra hagyatkozik.

Szűz Mária kezének áldása

A fatimai jelenések alkalmával a Boldogságos Szűz a három pásztorgyermeknek megjelenvén, széttárta kezeit és azokból csodálatos fény sugárzott elő, mely különösen Luciának lelkét érintette. Naplójában így ír: „Úrnőnk 1917 június 13-án

azt mondta nekem, hogy sohasem fog elhagyni és hogy szeplőtelen Szíve lesz az én menedékem és az út, amely Istenhez vezet. Ebben a pillanatban, amikor ezt mondta, felnyitotta kezeit és egy onnan kiinduló sugarat bocsátott szívünkbe. Úgy tűnik nekem, hogy aznap a ragyogó visszfénynek főcélja a Szűz Mária szeplőtelen Szíve iránt való szeretetnek és különleges ismeretnek beárasztása volt." A Boldogságos Szűz valami kegyelmet sugárzott ki áldó kezéből ezekre a gyermekekre. Ennek a kegyelemnek fényénél megismerték az ő tisztaságos szívét, szeretetét és segítségét. A Szűzanya meg is mondotta, hogy mi az, amit ez a kegyelem közöl velük; az, hogy sohasem fogja elhagyni őket.

Kérjük Máriától: ne hagyjon el

A végső állhatatosság kegyelmét a Boldogságos Szűztől kell kérnünk.

A Boldogságos Szűz kezéből kell oltalmat és segítséget várnunk. Szűz Mária sohasem hagy el bennünket. Különösen mi, akik engesztelő életáldozatunkat a Szűzanya kezébe helyeztük, — bízhatunk abban, hogy a Szentszűz sohasem fog elhagyni minket, tehát a végső küzdelemben, a végső harcban sem.

Legyen menedékünk!

Nem elégedtünk meg azzal, hogy egyszerűen felajánlottuk magunkat engesztelő áldozatul, hanem a Szűzanyába kapcsolódva akartunk engesztelő áldozatok lenni. Tehát minden szenvedésben, minden gyötrődésben, gyarlóságunk közepette is menedékünk a Boldogságos Szűz szeplőtelen Szíve, oda kell menekülnünk. Ha vele egyesültünk, nem kell félnünk, hogy gyengék leszünk és a harc végén elbukunk. Az ő szeplőtelen Szíve lesz a mi menedékünk, hogy állhatatosan, erős lélek-

kel mindvégig kitartsunk és meg ne roppanjunk az utolsó percben.

Ő az út Istenhez

A Szűzanya azt ígérte, hogy ő lesz az út, mely Istenhez vezet, ő a közvetítő, aki ebből a küzdelemből és szenvedésből átvisz a jó Istenhez. A Boldogságos Szűzben bízunk, neki adjuk át magunkat egészen! Ő legyen életünk centruma, középpontja, hogy mindent vele, benne és általa tegyünk, akkor abban a pillanatban, mikor elhal bennünk az emberi erő, mikor már-már összezsucunk, érinteni fogja a mi lelkünket is az a csodálatos erő, amely kiáradt az ő kezéből a gyermekekre és közli velünk az ő erejét, akaratának energiáját. Ő közvetíti számunkra a végső küzdelemben is azt a kegyelmet, amely megerősít minket és nem hagyja, hogy elveszen a mi számunkra készült gyönyörű koszorú. Ő lesz az út, amely elve-

zet bennünket minden szenvedés, minden mártiromság, minden gyötrellem végén Istenhez, az örök házába.

Imádságunk utolsó percekben

„Atyám, mi legyen az az imádság, amikor ott, a légvédelmi pincében minden ég körülöttünk, halljuk társaink végső üvöltését, mely halálukat jelzi?” Semmi más, mint „Szűz Mária édes Szíve, légy az én menedékem!” Szűz Mária, mutasd meg, hogy anyánk vagy! Engedd szívünket a te Szíveddel egyesülni. Mi felajánlottuk szívünket neked egészen. Ez nemcsak ima volt, hanem életünk, lelkünk bekapcsolódása a te életedbe, a te lelkedbe. Neked ajánlottuk életünket szakadatlan engesztelésül és áldozatul! Anyánk! Ne hagyj el bennünket, legyen a te szereteted és jóságod a mi segítségünk és erőnk!

„Az által, aki szeret minket!”

Tapasztalni fogjuk, hogy a végső küzdelemben a Boldogságos Szűz ott áll mellettünk, ránk teríti palástját és akkor, az utolsó percben nem fog ártani nekünk sem gonosz ember, sem sátán, sem halál! Akkor egyesít a Szűzanya az Úr szeretetével. Akkor áll ránk is, amit Szent Pál mond: „ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? nyomorúság vagy szorongatás, éhség, mezítelenség, veszedelem vagy üldözés vagy kard?... Mindezekben győzedelmeskedünk azáltal, aki szeret minket.” Róm. 8, 35—37. A Boldogságos Szűz a végső állhatatosság kegyelmét kieszközli számunkra és győzelemre segít bennünket. **A z á l t a l, a k i s z e r e t m i n k e t ! . . .**

NEGYEDIK ELMÉLKEDÉS

„NE FÉLJ, TE KISDED NYÁJI!”

„Nézzétek az ég madarait!”

Az Úr Jézus az aggódó embereknek gyönyörű példabeszédeket mondott, hogy ne féljenek, ne aggódjanak amiatt, hogy mibe öltözködnek, hogy lesz-e élelmük, lesz-e ruhájuk, boldogulnak-e az életben? „Nézzétek az ég madarait, — mondotta — nem vetnek, nem aratnak, sem csűrökbe nem gyűjtenek s a ti mennyei Atyátok táplálja azokat!” Mt. 6, 26. Ne aggódjatok az élelmiszer, a ruha és egyéb szükségletek miatt, amelyek ha valaha, úgy most okoznak gondot az embereknek. Ha a nehéz idők bekövetkeznek, bizonyos, hogy éppen a mindennapi szükségletek terén fogjuk tapasztalni legjobban a hiányokat és nélkülözéseket, ame-

lyek a világfelfordulással együtt járnak.

Másként cseng ma az Úr szava!

Milyen vigasztalóan cseng az Úr Jézus szava az ég madarairól most, mikor tudjuk, hogy száz és százezer ember lett hajléktalan, vesztette el mindenét és lett földönfutó, szegény. Az embernek szívébe markol, hogy máról-holnapra ilyen sorsra kerülhet és a puszta életén kívül mást nem tud megmenteni. Mi lesz velem, hogy fogok ruházkodni, hogy fogom mindennapi kenyereimet biztosítani? Egészen másképpen csengnek az Úr Jézus szavai az emberi élet gondjairól, mikor azt mondja, hogy ne féljünk, ne töprengjünk, ne aggódjunk. „Keressétek először az Isten országát és az ő igazságát és ezek mind hozzáadottnak nektek!” Mt. 6, 33.

„Ne félj, te kisdéd nyáj...”

Amikor az Úr Jézus erre tanította

az embereket, még valamit hozzáfűzött, valami nagyon komoly ígéretet. Azt mondta: „Ne félj, te kisded nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.” Lk. 12, 32. Az Úr Jézus előre látta aggodalmainkat, előre látta félelmünket, előre látta ezeket a nehéz időket, amikor az embernek minden pillanatban attól kell félnie, hogy nem veszíti-e el amiye csak van, nem válik-e földönfutóvá? — Ne félj, te kisded nyáj, — mondja az Úr — mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot!

Az Úr Jézus nyilvánvalóan olyasmiről beszélt, ami a legnagyobb vigasztalás, ami a legnagyobb erő a földön éppen akkor, amikor a legnagyobb nélkülözések szakadnak reánk.

Miért ne aggódjunk?

Mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot. Mit

jelent az, hogy az Úr nekünk országot ad? Nyilvánvaló, hogy nem földi országot, nem földi javakat ígér, nem olyan külső birodalmat, ahol minden földi jót tálcán hoznak elénk. Hiszen Jézus maga figyelmeztetett, hogy adjuk el minden földi javunkat, hagyjunk el mindent és úgy kövessük őt. „Adjátok el, amitek van, és adjátok oda alamizsna gyanánt; készítetek magatoknak meg nem avuló erszényeket, kifogyhatatlan kincset mennyekben.” Lk. 12, 33. Az az értelme az Úr Jézus tanításának, hogy szabadítsuk meg szívünket a földi javaktól és ne aggodjunk miattuk.

Csak az innenső oldalról

Ha csak emberileg élünk és emberileg rendezzük be földi életünket, akkor ezek a földi javak nagy szerepet játszanak életünkben és könnyen annyira hozzátapad az ember lelke, hogy ezeken kívül más java-

kat nem is igen kíván. Vagyis, ha az ember földi szemmel nézi a javakat, akkor csak az innenső oldalról látja az életet. Valóban, ha az ember földi keretekre szűkíti össze igényét, akkor csupán a földi élet mindennapi javai: táplálkozás, ruha, jólét az, ami kitölti az életét.

„Rossz időkben születtünk!”

Nézzük csak, hogy a járó-kelő emberek miért futkosnak, hallgassuk meg, miről beszélgetnek: állásról, ruházkodásról, ácsorgásról, beszerzési nehézségekről, kenyérjegyről, stb. Múlandó földi javak kötik le az embert egészen, mert csak erről az oldalról látja az életet. Innen van, hogy sokszor keserű panasz, szemrehányás fakad lelkében. Azt mondja: rossz időkben születtünk, miért kellett belenőnünk ebbe a katasztrófális időbe, miért nem jöttünk pár évtizeddel előbb a világra, amikor még bajokról nem tudtunk, vagy mi-

ért nem később, amikor az emberek már elfelejtik ezeket a szenvedéseket.

Csak az panaszkodik így, aki csak az innenső oldalról látja az életet, aki csak a földi javakra szűkíti le vágyait, életét, igényeit. Nem lát mást, mint a veréb, amely csak a mai eledel után csipog és ezenkívül nincs másra igénye. Nem kíván mást, minthogy jól éljen, jól öltözködjék, tessék az embereknek, elűzze a betegséget és elkerülje a szenvedést. Vágya az, hogy lehetőleg szenvedés nélkül élje le földi életét és minél tovább élvezze a föld javait jólétben és gondatlanságban.

A modern ember életigénye

Ha valaki olyan körülmények közé kerül, hogy nincs gondja és földi igényeit könnyen kielégítheti, azt mondják róla: Milyen szerencsés, boldog ember. Az emberek irtóznak

a szegénységtől. A kultúra javai nélkül a modern ember nem is tud élni, bizonyos igényekről nem tud lemondani és ha elkerülhetetlenné válik a halál, még azt is úgy szereti elképzelni, hogy hozzátartozói, szerettei veszik körül és az utolsó percig élvezheti azt a szeretetet, boldogságot, amit a családi kör nyújthat. Az egész földi élet ide szűkül le, erre a pár esztendőre, erre a röpke arasznyi életre és ha beleszól a Gondviselés, ha belenyúl a jó Isten és nem úgy történik, amint az ember szeretné, hogy itt gondtalan, kellemes élete legyen, akkor zúgódik, gyötrődik, szerencsétlennek érzi magát, azt hiszi, hogy most már vége a boldogságának.

„Nincsen itt maradandó városunk”

Ne feledjük el, hogy nem bírunk maradandó lakással a földön. A Szentírás szava szerint: „Nincsen itt maradandó városunk, hanem a jö-

vendőt keressük." Zsid. 13, 14. Nem maradunk a földön, ez csak átmeneti tartózkodási helyünk. A halállal megszakad a földhöz való kapcsolatunk, utána már nem tartozunk többé a földhöz.

Az az ember, aki csak a földi élet szempontjából látja a dolgokat, szerencsétlen, mert semmi mást nem lát, nem vesz észre a földön, mint csak az anyagiakat. Pedig ez csak egyik arculata az életnek, másik arculata odaát van. Az igazi élet mély értelme, jelentősége nem az, hogy itt jól éljünk, jól érezzük magunkat, hanem az a másik élet, amely a jó Istennél van.

Minden kicsúszik kezünkből

A mennyei Atya szeret bennünket, úgy tetszett neki, hogy nekünk országot adjon, az ő országát, az ő birodalmát, az ő boldogságát, az ő javait. Azért mondja Krisztus

Urunk: Ne félj, te kisded nyáj, az Atya szeret titeket, elhatározta, hogy a maga országát, örökségét adja nektek. Mit törődtök apró-cseprő dologgal, egy a fontos, hogy azt a boldogságot, örömet, dicsőséget, melyet a mennyei Atya adott nektek, azt valóban el is éri jétek, haza térjétek!

Itt idegen vándorok vagyunk. Hiába igyekszik az ember a földön, itt minden kicsúszik a kezéből. Nemcsak a halál veszi el tőle azt, amihez legjobban ragaszkodik, hanem az idő is elsodorja, kicsavarja a kezéből. A földi élet állandó változás: pereg, pereg és lassan mindent elvesz tőlünk. Amikor jól megy a sorsunk, sokszor felsóhajtunk: de jó volna ezt a pillanatot örökre kinyújtani. Azonban semmit sem lehet örökké megtartani, az idő pereg és mindig mást hoz számunkra. Semmi sem maradandó, semmi sem örök a földön. Valahogy olyan a

földi élet, mint az ősi kúria, amíg gondozzák, takaros, rendben van, de ha elhanyagolják, magától leperreg a vakolat, és lassankint az ősi kúria önmagától megvénhed, tönkremegy és elpusztul.

Ahogy Isten látja

Honnan van, hogy az ember olyan görcsösen ragaszkodik a földhöz? Mert a földi élet sötétségben, homályban, bizonytalanságban múlik és az ember szeme nem tud át nézni a világosságba. Nem tudja meglátni, ami odaát van. Pedig Isten ad nekünk világosságot, a hit világosságát. Azt akarja az Úr Jézus, hogy a hit világánál tekintsünk át a másvilágba. Ezért hozta nekünk a világosságot odaátról, hogy a túlvilág fényénél vizsgáljuk meg a földi dolgokat és értékeljük úgy, ahogy a mennyei Atya látja és értékeli azokat.

A Táborhegy fényében

Idézzük fel emlékezetünkbe, mint megy fel az Úr a Táborhegyre imádkozni. Kíséri őt három apostol. Három ember, akik ember-szemmel látták az Urat, akik hallották szavát, akik kezét fogták vele, szolgálták őt, vele voltak, akik emberi társaságát élvezték napról-napra. Sőt tudták azt is, hogy kicsoda Krisztus, tudták, hogy ő Isten Fia, de nem látták még a túlvilág fényében, hogy kicsoda számukra az Úr. És mikor a Táborhegyén az Úr Jézus elváltozott, valami vakító fényesség, ragyogó fenség sugárzott alakjából, az apostolok nem tudták elviselni ezt a fényességet, ezt a ragyogást, ezt a dicsőséget. Az Úr Jézus arca egészen átváltozott, még ruhája is sugározta azt a szépséget és fényt, mely a túlvilágból elárasztotta őt. Péter csak annyit tudott mondani: „Mester, jó nekünk itt

lennünk, csináljunk hát három sátrat." Lk. 9, 33. Az „ember” azt akarta, hogy ez a pillanat, ez a boldogító pillanat el ne múljék soha.

Mi történt? — Az Úr Isten egyszer bevilágított a föld sötéttségébe azzal a világossággal, ami odaát van. Egyszer bevilágított az apostolok lelkébe, hogy lássák meg, kicsoda Krisztus és micsoda fény van odaát, abban az országban, amelyben ő otthon van. Azt akarta Isten, hogy egyszer a túlvilág fényénél lássuk meg Krisztust, az életünket és önmagunkat is.

Másik példa

Amikor a fatimai csodát olvastuk, láttuk, hogy az első jelenéskor a Boldogságos Szűz különféle üzenetet adott, azután összetéve tartott kezeit széttárta és csodás fény sugárzott ki azokból. Lucia írja, hogy a Szentszűz „igen bensőséges fényt közölt velünk, oly módon, hogy eb-

ből kiáradó visszfény keblünkbe hatolt és lelkünk legmélyét érintette. Átala sajátmagunkat Istenben láttuk, — mert ő volt ez a fény — és világosabban láttuk, mintha a legfényesebb tükörben szemléltük volna magunkat”. Gondolkozzunk rajta, mi ez?! A Szűzanya kitarja karjait, abból fény sugárzik és a gyermekek abban látják a Szentháromságot és magukat, mint valami tükörben, sőt jobban, mint tükörben. Ez a fényes sugár a második és harmadik jelenésnél is felvillan és annak fényénél nemcsak a teljes Szentháromságot és abban magukat ismerik meg, hanem a poklot és a Szűzanya Szívét is. Milyen hatással volt ez a fénysugár rájuk? Francisco annyira át volt hatva ennek a fénynek hatásától, hogy mindig a Szentháromságot látta abban a mérhetetlen fényben, amely lelke mélyéig hatolt. Az ő engesztelése állandó vigasztalás volt, mert e fényben azt látta, hogy

Istennek fáj az emberek hálátlansága, ezért vigasztalni akarta őt. Visszavonul, nem akar játszani, egy barlang tövében, térden állva, mindig látja ennek a csodás fénynek a világában a Szentháromságot, az Úr Jézust és vigasztalja őt. Lucia e csodás fény hatása alatt mindig a Szűzanya Szívét látja. Az ő szívébe a Szűzanya az ő anyai Szívének szeretetét sugározta és Lucia azt ismerte meg, hogy mennyire szeret a Szűzanya, mennyire kívánja, hogy összekapcsoljuk a mi engesztelésünket az övével.

A túlvilág világossága!

Miféle fény ez? Ez a túlvilágnak a világossága! Ez az a tündöklő fény, melyet az apostolok láttak a Táborhegyen az Úr szineváltozása-kor. Ez az a világosság, melyről Szent Ciprián beszél a mártiroknak, amikor azt mondja, hogy most sötétségben, homályban élnek, de el-

fogtok jutni az örök haza világosságába, fényességébe. Ez az a túlvilági fény, mely bevilágít az emberek földi életébe és ennek világánál egyszerre más szemmel ítéli meg az ember önmagát és Istenhez való viszonyát. Az Úr Jézus szava: „Ne félj, te kisdéd nyáj, mert tetszett a ti mennyei Atyátnak, nektek adni az országot,” azt jelenti, hogy a mennyei Atya ad nekünk abból a fényből, abból a világosságból, ami odaát van, hogy abban szemléljük a világot és önmagunkat. Az örök világosság Isten dicsősége, Isten fényessége, melynek reflektor fényénél már olyan jelentéktelennek, üresnek tűnik minden a földi életben. Ha ez fény egyszer a lelkünkbe világít, akkor már nem vágyódunk az érzéki és földi élvezetek után.

Elvonja szívünket a terem- ményektől.

Egy ilyen látomás után, — mondja Lucia, — napokon át nem izlett az étel, nem tudtak az emberek között megmaradni. Kimondhatatlan vágyat éreztek. Valami elvonta szívüket a világtól. A világosság, a Szűzanya szívének szeretete, jósága, a mennyei Atya, a Szentháromság töltötte be egészen őket. Nem tudtak résztvenni többé a gyermekjátékokban. Francesko nem hallotta sem az angyal sem a Szűzanya szavait, csak látta őt. Kérdezte Luciát, de az nem tudott, nem kívánt beszélni, csak azt mondta: kérdezze másnap. Napokig nem tudtak beszélni, elmerültek annak az „ország-nak” csodálatában, melynek kimondhatatlan titkait Isten megmutatta nekik. Ezek az egészen fiatal pásztorgyermekek úgy elmerülnek a szemlélődésben, úgy kontemplálnak

e fényességben, hogy ritkaság még a szentek között is. Ez az örök hazája világossága, mely Isten szemén keresztül mutatja meg a földet, elveszi a földies érzelmeket és elvonja szívünket a teremtményektől. Nem izlik akkor már semmi, nem érdekel a ruha, az élelem, az sem, hogy jól megy-e sorsunk vagy nem, megragad bennünket igazi hazánk, mennyei otthonunk szépsége, fényessége, öröme. Azt érezzük, amit az apostolok: Jó nekünk ott lenni, bár sohasem kellene leszállnunk erre a sáros földre...

„Méltóknak találtattak szenvedni“

Ha hozzászokik lelki szemünk a túlvilágnak, Isten országának, igazi hazánknak csodálatos világosságához, melyet az Úr ad nekünk, akkor már nem szenvedés a föld kínja, akkor vághatnak, üthetnek, égethetnek bennünket, akkor csak himnuszokat zenghetünk, mint Szent

Lőrinc... Akkor csak lábunk érinti a földet, lelkünk, szívünk fönn él Istennél. Akkor kitüntetésnek, öröme- nek, a jó Isten különös kegyelmé- nek tekintjük a szenvedést. Akkor úgy vagyunk, mint az apostolok, akikről azt olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben, hogy amikor meg- verették őket és megtiltották nekik, hogy semmit se beszéljenek Jézus nevében: „eltávoznak a főtanácsból ö r v e n d e z v e, mivel méltóknak találtattak, hogy Jézus nevéért gya- lázatot szenvedjenek.” Ap. csel. 5, 41. Nem szomorkodnak, hanem ki- tüntetésnek veszik a szenvedést, ör- vendeznek, hogy méltóknak taláttat- tak Krisztusért gyalázatot szenvedni.

Hogyha mi is a mennyek orszá- gának világosságában szemléljük a világot, akkor nem borzalmas előt- tünk, hogy ha bilincsekkel leláncol- nak, ha megkínoznak, halálra gyö- törnek. Akkor mi is örvendezünk, hogy Isten méltóknak talált a szen-

vedésre, az engesztelő életáldozatra,
— méltónak talált arra, hogy életünk és vérünk legyen igazi engesztelő áldozat, hostia és victima.

Boldogság árad a szenvedésből

„Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa.” Mt. 5, 10. Ez a legrövidebb összefoglalása annak, amit átélméltünk. Boldogság árad a szenvedésből, ha a hit szemével nézzük és az Úr kegyelmével viseljük el azt. Tetszett a mennyei Atyának nekünk adni az országot, az ő országát, az ő boldogságát, az ő dicsőségét, fényét és szentségét, ha mindent Isten kezéből fogadunk el és úgy szenvedünk, hogy az Úrral egyesülve neki ajánljuk magunkat engesztelő áldozatul.

„Boldogok vagytok, ha üldöznek...”

„Boldogok vagytok, ha üldöznek titeket és hazudva minden rosszat

mondanak rátok énérettem. Örüljete-
tek és vigadjatok, mert jutalmatok
bőséges lesz a mennyben." Mt. 5,
11—12. Az Úr Jézus nem azt mond-
ja: Siránkozzatok, jajveszékeljete-
k, féljete-
k, hogy mi lesz veletek, ha
jő az ellenség és bántalmaz, ha
megkíno-
z azért, mert az én tanítvá-
nyaim vagytok, ha szétdulja ottho-
notokat és nélkülöztök! Hanem azt:
„Örüljete-
k és vigadjatok, mert ju-
talmatok bőséges lesz a mennyben!”
Krisztus öröme, boldogságra szólít
bennünket azért, mert méltónak ta-
láltattunk, hogy érte szenvedjünk.
Ami a természetnek szenvedés, az a
léleknek öröm és boldogság, a leg-
nagyobb kitüntetés. Az örökkévaló-
ságban a mártírok fognak az élen
állni, akik életükkel és vérükkel
engeszteltek, akik nem sajnálták a
legnagyobb odaadni az Úrért sze-
retetből. Ha az Úr valakinek ezt a
kegyelmet adja, örüljön, vigadjon,
adjon hálát az Istennek! Nem is

tudjuk, mily nagy öröm, boldogság vár ezekre.

„Jaj nektek!”

Akikre a világ jajt mondott, azoknak Krisztus boldogságot és örömet hirdetett. De ő is mondott jajt: Kikre mondott az Úr jajt? „Jaj nektek gazdagok, mert megkaptátok vigasztalástokat!” Lk. 6, 24. Jól ment dolgotok, sok vagyonotok volt, minden élvezetet megengedhettetek magatoknak, megkaptátok a vigasztalástokat! „Jaj nektek, kik most tele vagytok, mert éhezni fogtok!” M. o. 25. Jaj nektek, akik most teli eszitek magotokat, akiknek minden földi célja, hogy jól és bőségesen táplálkozzatok! Jaj nektek, mert éhezni fogtok. „Jaj nektek, kik most nevettek, mert majd gyászoltok és sírtok.” U. o. Milyen sokan vigan élnek a földön! Mikor jut ezeknek eszükbe arra gondolni, amit Krisztus mon-

dott: „Jaj nektek, kik most nevettek, mert majd gyászolni és sírni fogtok.” „Jaj, mikor mind magasztalnak titeket az emberek, mert éppen így cselekedtek a hamis prófétákkal az ő atyáik.” Lk. 6, 26. Tehát a népszerűség, az emberek szeretete és dicsérete is jaj, ha utólér benneket, mert ez a hamis próféták jutalma. Nem a szenvedőkre, nem a szegényekre, nem a nélkülözésben élőkre mondott jajt az Úr Jézus, hanem azokra, akiket boldogoknak, szerencséseknak nevez a világ!...

„Szeressétek ellenségeiteket!”

Az üldözők és bántalmazók legnagyobb rosszattevő ellenségünk, földi szemmel nézve. Mégis az Úr Jézus azt akarja, hogy ne átkozzuk őket, hanem az ő világosságában lássuk és szeressük. Ezért így folytatja: „Nektek mondom, akik hallgattok: Szeressétek ellenségeiteket, jót tegyetek azokkal, akik titeket

gyűlölnek. Áldjátok átkozóitokat és imádkozzatok gyalázóitokért. Aki arcul üt, tartsd oda neki a másikat is és aki palástodat elveszi, a köntöst se tagadd meg tőle." Lk. 6, 27—29. Amikor kiüt az üldözés és elveszik mindenünket, átkot ne szórjunk rájuk, hanem szeressük őket, tegyünk jót azokkal, akik nekünk rosszat tesznek, ne gyűlöljük őket. Szeressük, áldjuk azokat, akik átkoznak, imádkozzunk azokért, akik gyaláznak, ne bosszuljuk meg a rosszat, hagyjuk, hadd teljesítsék, hadd töltsék haragjukat, mert úgy találtatunk méltóknak, hogy Krisztussal és Krisztusért szenvedjünk és Krisztussal megdicsőüljünk!

Csakis a túlvilág, az égi haza fényénél érthetjük meg ezeket a szavakat. Emberi ésszel nem lehet ezt felfogni! Az ember homlokegyenest másképpen gondolkozik és érez. Csak, akinek a hit világossága a lelkébe hatol, az érti meg ezt és

boldog, ha valamit Krisztusért szenvedhet. A szenvedések, üldözések idején más vigasztalásunk nincs is, mint Krisztus Urunk szava.

Meg kell köszönnünk!

Nem jaj nekünk, amiért nehéz időkben születtünk, amiért ennyit kell szenvednünk! Inkább meg kell köszönnünk az Úrnak, hogy ilyenkor születhettünk, meg kell köszönnünk, hogy szenvedhetünk. Mindez a mi örök dicsőségünk koronájához szükséges. Az Úr meg akar koronázni, meg akar jutalmazni, többet akar adni a maga szentségéből, boldogságából, ezért azt akarja, hogy ne a föld javaiból jusson ki nekünk, mert mindez elmúlik, mint az árnyék, mint a füst... Azt akarja, hogy olyan boldogság jusson nekünk osztályrészül, amelyet senki el nem vehet tőlünk, amely össze nem hasonlítható semmi földi boldogsággal.

Ne féljünk!

Ne féljünk, ha szenvednünk kell, ha nélkülözések előtt állunk, ha nehéz órák fognak bekövetkezni, ha üldöznek, kínoznak bennünket, vagy életünket követelik... Ne sírjunk, jajgassunk, ha a szenvedés éjszakája ránk zudul, hanem örvendjünk, mert a földi sötétség országában akkor fog kivilágosodni egészen. Akkor fogjuk Krisztust az égi dicsőségben, fényességben, világosságban meglátni. Akkor fogjuk szemlélni igazi arculatát, igazi színét, mint a Táborhegy fényében látták az apostolok. Akkor fogja a Szűzanya jószágos keze megvilágítani lelkünket, hogy mi is így lássunk, mint Isten látja életünket, amint Isten látja szívünket, szenvedésünket, engesztelő életfelajánlásunkat. Akkor jutalmazza meg Isten a mi engesztelő életáldozatunkat!

TARTALOM

Köszöntő	— — — — —	7
Ne féljetek!	— — — — —	10
A keresztviselő Krisztus hív	—	19
„Meg ne ütközzetek!”	— —	44
A végső állhatatosság kegyelme		83
„Ne félj, te kőded nyáj!”	—	111

52. P. Considine

AZ ISTENI KISDED TANITÁSA

48 oldal, ára 1.— P.

53. Erdey Ferenc

ENGESZTELÉS

106 oldal, ára 1.70 P.

54. Kőműves Éva

AZ ESZMÉNYI LEÁNY

123 oldal, 1.80 P

55.

**A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA
KÖVETÉSE**

Latinból fordította Dezső István

112 oldal, 1.60 P.

56. Erdey Ferenc

**ENGESZTELJUNK
KERESZTVISELÉSSSEL!**

136 oldal, 1.80 P.

